

2135

Մ ԲԱԿԱՐԵՎԱ
ՌՄՈՍԵՎԻԳ ՖԻՐԻԴՄԱՆ

Français

II

44-8
B-21

ՊԵՏՂՐԱՏ

1047

40

77

00

44-8

pinus

P-21

sp.

1674

pinus

58

21/70

45

5/70

09/70

40

24 APR 2010

44-8

Մ. ԲԱՆԱՐԵՎԱ, Ռ. ՄՈՍԵՎԻԶ և Ֆ. ՖՐԻԴՄԱՆ

R - 21

un

FRANÇAIS

Մ Ա Ս II

ՖՐԱՆՍԵՐԵՆ ԼԵԶՎԻ ԳԱՍԱԳԻՐՔ
ՎՈԶԼՐԻՎ ՄԻՋՆԱԿԱՐԳ ՅԵՎ ՄԻՋՆԱԿԱՐԳ ԴՊՐՈՑՆԵՐԻ
VI ԳԱՍԱՐԱՆԻ ՀԱՄԱՐ

Հաստատված է ՌԽՖՍՀ Լուստողկոմատի կողմից

ՊԵՏԱԿԱՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿԶՈՒԹՅՈՒՆ
ՅԵՐԵՎԱՆ 1939

27 FEB 2013

2135

1047
40

И. Бахарева, Р. Мосевич и Ф. Фридман
FRANÇAIS

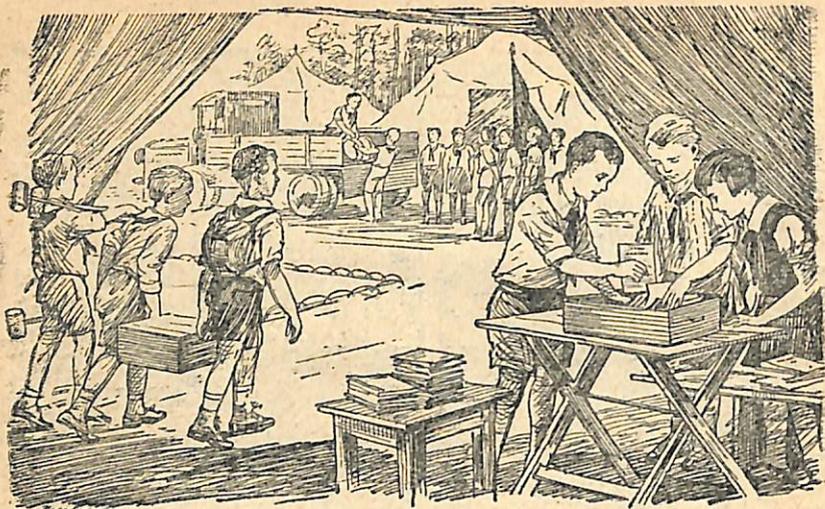
Часть II

Учебник французского языка для VI класса
неполной средней и средней школы
Гиз Арм. ССР, Ереван, 1939 г.

**LES CITOYENS DE L'URSS ONT
DROIT A L'INSTRUCTION**

Article 121 de la Constitution Stalinienne

PREMIÈRE LEÇON.

LA RENTRÉE.

Septembre approche. C'est pourquoi le camp des pionniers est en émoi. Marie, Lucie, Pierre et Gaston font leurs paquets.

— Voici nos livres, dit Marie. Lucie, apporte les crayons, les plumes et les cahiers.

— Gaston, demande Pierre, prends-tu ta casquette?

— Ah! non, j'ai une casquette plus jolie à Moscou.

— Marie, es-tu triste de quitter notre camp? demande Lucie.

— Eh bien! non, Lucie, j'aime beaucoup notre camp, mais je suis curieuse de voir notre nouvelle école à Moscou. Et puis, je suis contente de retrouver ma famille et mes amis. Olga et Serge passent leurs vacances en Crimée. Pense donc, comme c'est intéressant! Que de récits!

— Camarades, le déjeuner est prêt, crie Jean, venez-vous?

— Nous voilà! répond Marie. Allons prendre une bouchée et en route!

Mots à retenir.

la rentrée	approcher
le récit	intéressant
donc	septembre
penser	curieux, curieuse

C'est pourquoi
Font leurs paquets
Prendre une bouchée

REVISION DE GRAMMAIRE.

Substantif (Գոյական անուն)

1. Ֆրանսերենում գոյականները լինում են կամ արական և կամ իգական սեռի:

2. Անձերի և քաղաքների անուններ ցույց տվող հասուկ գոյականներից առաջ արտիկլ (դիմորոշ հոդ) չի գրվում:

Nous voilà, répond Marie. Je vais à Moscou.

3. Թե արական և թե իգական սեռի գոյականների հոգնակի թիվը կազմվում է յեղակի թվին և տառ ավելացնելով:

Le camp—les camps Un livre—des livres

4. Յեղակի թվում s, x, z վերջավորութուն ունեցող գոյականները հոգնակիում մնում են անփոփոխ:

Le bras—les bras La voix—les voix Le nez—les nez

5. Proposition. Պարզ համառոտ նախադասութունը բաղկացած է յենթակայից (sujet) և ստորոգյալից (verbe).

Յենթական (sujet) պատասխանում է հետևյալ հարցերին՝

„Qui est-ce qui?“ (իվ) շնչավոր առարկաների համար, կամ

„Qu'est-ce qui?“ (ի՞նչ) անշունչների համար՝

Qu'est-ce qui approche? Septembre approche.

Qui est-ce qui apporte les crayons? Lucie apporte les crayons.

Հատաստական ձևի պարզ համառոտ նախադասության մեջ առաջին տեղը գրվում է յենթական, յերկրորդ տեղը՝ ստորոգյալը:

Ex.: *Septembre approche.*

Septembre—sujet, approche—verbe

Հարցական ձևի նախադասութեան մեջ առաջին տեղը զբ-
վում է ստորոգյալը, յերկրորդ տեղը՝ յենթական:

Ex.: *Venez-vous?*

venez—verbe, vous—sujet

Ծանոթութիւն. Բայերի մեծ մասի յեզակի թվի ա-
ռաջին դեմքի համար գործածվում է հատուկ հարցական ձև՝
„Est-ce que“. Այս դեպքում յենթականի տեղը չի փոխվում:

Ex.: *Est-ce que je parle français?*

Այս յերկրորդ հարցական դարձվածքը կարող է գործած-
վել նաև բայից առաջ մյուս դեմքերում:

Ճրանտերնում բայերի ժխտական ձևը կազմվում է „ne pas“
բառերի միջոցով, վերոնցից „ne“-ն դրվում է բայից առաջ՝
իսկ „pas“-ն՝ բայից հետո:

Ex.: *Je ne prends pas ma casquette.*

Exercices.

1. Répondez aux questions:

Quand le camp rentre-t-il à Moscou?

Qui est-ce qui fait ses paquets?

Que dit Marie?

Qu'apporte Lucie?

Que demande Pierre à Gaston?

Est-ce que Marie est triste de quitter le camp?

Que crie Jean?

Que répond Marie?

2. Conjuguez oralement à la forme affirmative, négative
et interrogative:

Je rentre à Moscou. Je donne mon livre à Pierre.

3. Formez avec les mots donnés ci-dessous 4 propositions
à la forme affirmative, interrogative et négative.

parler il travailler nous
dessiner je chanter vous

Devoir.

1. Relevez (*սշեցեք*) dans le texte les substantifs au plu-
riel et mettez-les au singulier.

2. Mettez à la forme négative les phrases suivantes:

Gaston prend son livre. Je quitte mon ami.

3. Mettez à la forme interrogative les phrases suivantes:

Je travaille bien.

Nous aimons notre camp.

Tu prends ta casquette.

* * *

Grêle et vent. La ramée

Tord ses bras rabougris;

Là-bas fuit la fumée

Blanche sur le ciel gris.

V. Hugo.

DEUXIÈME LEÇON.

JACQUELINE ET MIRAUT.

Jacqueline et Miraut sont de vieux amis. Jacqueline est
une petite fille et Miraut est un gros chien.

Depuis quand se connaissent-ils? Ils ne savent plus. Ils
ont seulement l'idée qu'ils se connaissent depuis très long-
temps.

Miraut par malheur ne parle pas, il ne dit pas ce qu'il
pense. Mais toutes les nuits il a des rêves: il voit des chiens
comme lui, des petites filles comme Jacqueline. Il voit des
choses joyeuses et des choses tristes.

C'est pourquoi il grogne pendant son sommeil.

Jacqueline et Miraut sont très bons amis. Miraut est beau-
coup plus grand que Jacqueline. Il peut manger son amie en
trois bouchées. Mais il aime Jacqueline. Jacqueline de son
côté aime Miraut. Elle voit qu'il est fort et elle aime la force.
Elle voit qu'il est bon et elle aime la bonté.

D'après *Anatole France*: „„Pierre Nozière“.

Mots à retenir.

se connaissent-ils?	longtemps
manger	le sommeil
le malheur	la force
le rêve	la bonté
joyeux	l'idée
seulement	la chose

Depuis quand? Par malheur De son côté

REVISION DE GRAMMAIRE.

Adjectif qualificatif (վորակական անուն)

1. Ածականները համաձայնում են սեռով և թվով այն գոյականների հետ, վորոնց վորոշում են:

2. Ածականների իգական սեռը կազմվում է արական սեռի ձևի վերջում „e“ տառ ավելացնելով:

Un petit garçon
Une petite fille

3. Յեթե անականն արական սեռում վերջավորվում է „e“ տառով, իգական սեռում մնում է անփոփոխ:

Un livre triste
Une chose triste

4. Արական սեռում eux-ով վերջավորվող անականներն իգական սեռում eux վերջավորութունը փոխում են euse-ի:

joyeux — joyeuse
heureux — heureuse
curieux — curieuse

5. beau, nouveau, vieux անականներն արական սեռի յերկու ձև ունեն: Յերկրորդ ձևը՝ bel, nouvel, vieil գործ է անվում ձայնավորով կամ համը „h“-ով սկսվող գոյականներից առաջ: Այս յերկրորդ ձևը ծառայում է իգական սեռ կազմելու համար: Այսպես beau անականի իգական սեռը կլինի belle, nouveau — nouvelle, vieux — vieille.

Ex.: Un beau costume un vieux livre
un bel avion un vieil ami
une belle école une vieille femme

6. Վորոշ անականներ իգական սեռում վերջին բաղաձայնը կրկնապատկում են:

gros — grosse
bon — bonne

7. Հոգնակի թիվ կազմելու համար անականի վերջում ավելացնում են „s“ տառը:

Ex.: Une petite fille — des petites filles.

8. Յեղակի թվում s, x, z տառերով վերջավորվող անականները հոգնակի թվում փոփոխութուն չեն կրում:

Le gros chien — les gros chiens
un enfant joyeux — des enfants joyeux

Adjectif possessif (ստացական անական)

1. Յեթե գոյականներից առաջ դրված են ստացական անականներ (adjectifs possessifs: mon, ma, ton, ta, son, sa, notre, votre, leur և mes, tes, ses, nos, vos, leurs) ապա article (դիմորոշ հոդը) չի դրվում:

2. Ձայնավորով կամ համը h-ով սկսվող իգական սեռի գոյականներից առաջ adjectifs possessifs (ma, ta, sa) փոխարեն դրվում է mon, ton, son: une école, mon école.

Exercices.

1. Répondez aux questions:

Qui est Jacqueline?

A-t-elle un ami?

Qui est-il?

Miraut aime-t-il Jacqueline?

Et Jacqueline aime-t-elle son ami?

Pourquoi aime-t-elle Miraut?

Aimez-vous les chiens?

Avez-vous un chat ou un chien à la maison?

Votre chien (chat) est-il grand ou petit?

2. Conjuguez oralement: *J'ai un gros chien.*

3. Remplacez les points par les adjectifs correspondants.

Un grand garçon	une	fille
un drapeau rouge	la place	
un jour joyeux	une fête	
un bon rêve	une	idée
un vieux costume	une	robe
une vieille amie	un	ami
une belle école	un	avion
un nouveau livre	une	école

4. Remplacez les points par des adjectifs possessifs.

Marie donne ... crayon à ... sœur.

Nous sommes curieux de voir ... nouvelle école.

Pierre, aimes-tu ... école?

Oui, j'aime ... école.

Devoir.

1. Copiez le texte et soulignez les sujets d'un trait, les verbes—de deux traits.

2. Conjuguez au présent: *J'aime mon chien.*

TROISIÈME LEÇON.

MAMAN.

Maman, j'ai douze ans et je commence à te comprendre...

Je te vois, maman, tu es petite, tu portes une robe noire et un tablier bleu. Tu te lèves le matin, tu prépares le déjeuner et puis tu viens m'éveiller. J'entends tes pas. C'est le jour qui vient et avec lui l'école. Moi, je ne suis pas bien content. Mais tu ouvres la porte, maman, et tu viens avec du courage et de la bonté. Je passe les bras autour de ton cou. Tu chasses la paresse, tu ouvres la fenêtre. Voici le soleil — c'est le matin et le travail.

Le soir... Tu es assise à la fenêtre et je sais bien à qu tu penses. Tu penses à moi, maman. Ton cœur est plein de

force. Tu es la mère d'un enfant de douze [ans. Tu travailles pour l'humanité, toi, qui prépares un homme.

D'après Ch. L. Philippe: „La mère et l'enfant“

Mots à retenir.

le courage	chasser
le tablier	la paresse
le pas	le cœur
content	s'éveiller
le cou	l'humanité

Proposition.

Նախադասութիւն մեջ (proposition) ստորոգյալը լինում է պարզ կամ բաղադրյալ: Պարզ ստորոգյալը արտահայտվում է մի բառով՝ բայով:

Ex.: *Tu ouvres la porte.*

Բաղադրյալ ստորոգյալը բաղկացած է երկու կամ ավելի բառերից (verbe) և ստորոգյալի վերադիրից (attribut). **Attribut**-ը կարող է արտահայտված լինել գոյականով՝

Ex.: *Miraut est un chien.*

Miraut—sujet; *est*—verbe; *un chien*—attribut. կամ *ածականով՝*

Ex.: *Maman est petite.*

Maman—sujet; *est*—verbe; *petite*—attribut.

Ածականով արտահայտված ստորոգյալի վերադիրը համաձայնում է յենթակայի հետ սեռով և թվով:

Ex.: Maman est petite.

Pierre est petit.

REVISION DE GRAMMAIRE.

Verbe être «լինել» բայը:

1. Ֆրանսերենում, ինչպես նաև հայերենում «լինել» եյական բայը պահպանվում է բոլոր ժամանակներում: Je suis écolier. Բաղադրյալ ստորոգյալ ունեցող հաստատական ձևի պարզ համառոտ նախադասութան մեջ առաջին տեղը զբաղում է յենթական, յերկրորդ տեղը եյական բայը և յերրորդ տեղը ստորոգյալի վերադիրը:

Ex.: Tu es petite.

Բաղադրյալ ստորոգյալի դեպքում հարցական ձևի նախադասութան մեջ լինում է բառերի հետևյալ դասավորություն՝ առաջին տեղը զբաղում է եյական բայը, յերկրորդ տեղը ստորոգյալը և յերրորդ տեղը ստորոգյալի վերադիրը՝ es-tu triste? Յերբ յենթական արտահայտված է գոյականով, այդ դեպքում հարցական ձևի նախադասութան մեջ այդ յենթական մնում է առաջին տեղում, նրան հաջորդում է ստորոգյալ—բայը, իսկ բային յերրորդ դեմքի գերանունը այն սեռով և թվով, վորով զբաղում է յենթական:

Frédéric a-t-il peur du chien?

Ժխտական ձևում „ne“-ն զբաղում է եյական բայից առաջ իսկ „pas“-ն անմիջականորեն նրանից հետո:

Je ne suis pas bien content.

Pronoms personnels.

2. Ֆրանսերենում անձնական գերանուններ (pronoms personnels) je, tu, il, elle, nous, vous, ils, elles միշտ գործածվում են բայի հետ և ծառայում նախադասութան մեջ միայն վորպես յենթակա:

Անձնական գերանուններ moi, toi, lui, elle, nous, vous, eux, elles միշտ առանց բայի յեն գործածվում:

Առաջին գերանունները կոչվում են անշեշտ գերանուններ (atones). Յերկրորդ գերանունները կոչվում են շեշտված գերանուններ (toniques).

Ex.: Tu travailles.

Moi, je ne suis pas content.

Գերանունների աղյուսակ

Atones (անշեշտ)		Toniques (շեշտավոր)	
Je	nous	moi	nous
tu	vous	toi	vous
il	ils	lui	eux
elle	elles	elle	elles

Exercices.

1. Répondez aux questions:

Quel âge a le petit garçon?

Quelle robe porte sa maman?

De quelle couleur est son tablier?

A qui pense-t-elle quand elle est assise à la fenêtre?

2. Racontez ce que fait votre mère le matin.

3. Relevez dans le texte 2 phrases avec des pronoms personnels atones et 2 phrases avec des pronoms personnels toniques.

4. Mettez les phrases suivantes à la forme interrogative et négative:

J'entends les pas de maman

Tu chasses la paresse

Nous sommes assis à la fenêtre

Elle prépare la soupe

Vous ouvrez la porte

5. Faites 4 phrases avec les mots: l'école, Marie, la place, la plume, est, beau, bon, joyeux, nouveau.

Devoir.

1. Copiez le texte, soulignez le verbe d'un trait, l'attribut adjectif de deux traits et l'attribut substantif de trois traits.

2. Conjuguez:

Moi, je suis content d'aller à l'école.

Toi . . . . . etc.

Apprendre et écrire de mémoire

eux:	curieux, joyeux, vieux
euse:	joyeuse, heureuse, curieuse
eau:	beau, beaucoup, nouveau
emps:	temps, longtemps
en:	en, dent, content

QUATRIÈME LEÇON.

LE COURAGE.

Louison et Frédéric vont à l'école par la rue de la petite ville. Le soleil rit et les deux enfants chantent. Ils ont le cœur gai. Leur bouche est rouge comme une fleur, et leur voix est claire.

Mais voilà que Frédéric ne chante plus. Pourquoi? C'est la peur. Chaque jour il rencontre au bout de la rue le chien du charcutier. Quand il voit ce chien, son cœur se serre.

Le chien du charcutier est assis près du magasin de son maître. Il est noir, il a les yeux rouges et les dents blanches. Aujourd'hui, comme toujours, Frédéric passe sur le trottoir opposé à la maison du charcutier.

Louison se moque de lui. Elle ne lui dit rien. Elle chante toujours, mais elle chante d'une voix moqueuse. Frédéric rougit. Il comprend qu'il faut craindre la honte plus encore que le danger.

D'après Anatole France: „Nos enfants“.

Mots à retenir.

la peur	se moquer
chaque	moqueuse
rencontrer	rougir
au bout	craindre
se serrer	le danger
la dent	la honte

Au bout de la rue

REVISION DE GRAMMAIRE.

1. Préposition (նախդիր) de

Ֆրանսահրեմում de նախդիրը յերբեմն համապատասխանում է հայերենի սեռական հոլովին:

Ex.: La rue de la petite ville.

2. Article contracté (միաձուլված արտիկլ) du, des

Բաղաձայնով սկզբող արական սեռի դոյականներից առաջ de նախդիրի և le արտիկլի փոխարեն դրվում է article contracté du:

de + le = du

Ex.: Le chien du charcutier est assis près du magasin.

Իզական սեռում la արտիկլը և de նախդիրը չեն միաձուլվում: La rue de la petite ville. Հոգնակի թվում յիբղու սեռերի դոյականների համար էլ de նախդիրը միաձուլվում է les արտիկլի հետ և կազմում article contracté des:

de + les = des

Les livres des écoliers.

3. Article partitif (մասնական արտիկլ) du, de la, de l', des

Article partitif դործ է ածվում ցույց առնու համար՝

a) անորոշ քանակութուն՝

Il mange de la soupe.

b) վերացական հասկացողութուն ցույց տվող դոյականների հետ՝

Maman vient avec du courage et de la bonté.

Verbes du II groupe

4. Infinitif-ում (անորոշ դերբայում), finir տիպի, իր վերջավորութուն ունեցող բայերը պատկանում են II խմբին:

Présent de l'indicatif (ներկա ժամանակում) այս բայերն ունեն հետևյալ վերջավորութուններ՝
յեզակի թվի համար is, is, it

Je finis, tu finis, il finit

հողնակի թվի համար **issons, issez, issent**
nous finissons, vous finissez, ils finissent

II խոնարհման բայերի հողնակի թվի համար տիպիկ է
iss նախածանցը:

Exercices.

1. Répondez aux questions:

Où vont les enfants?

Frédéric a-t-il peur du chien?

Décrivez le chiens du charcutier.

Que fait Frédéric?

Pourquoi passe-t-il sur le trottoir opposé?

Que fait Louison?

Qu'est-ce que Frédéric comprend?

2. Remplacez les points par les mots *de, du, de la, de l', des.*

Le camp ... pionniers est en émoi. La rentrée à l'école ... élèves est joyeuse. La bonté ... mère est grande. Le rêve ... garçon est gai. Le chien Miraut est l'ami ... petite Jacqueline. Les aviateurs soviétiques ont ... courage.

Devoir.

1. Copiez le texte et soulignez d'un trait l'article contracté et de deux traits l'article partitif.

2. Conjuguez: „Je finis ma leçon“.

Mots pour former des questions:

Qui? ով (վերաբերում է յե՛նթակային)

Que fait? ի՛նչ է անում

Que font? ի՛նչ են անում (վերաբերում է ստորոգյալին)

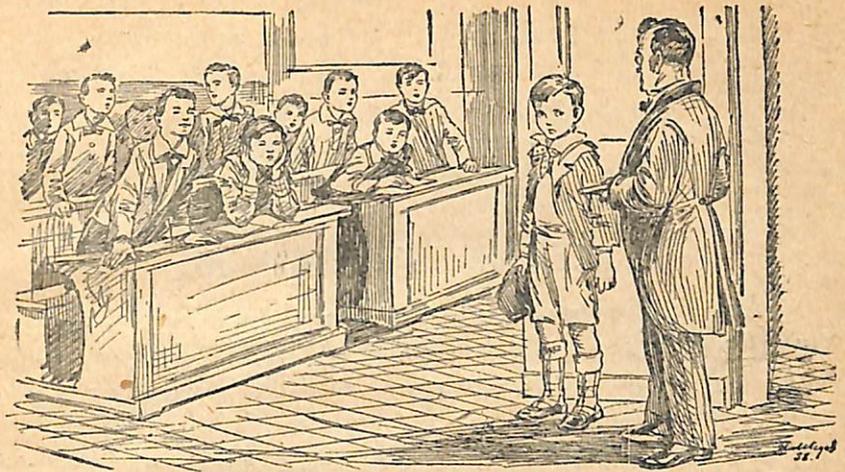
Réponses

Louison et Frédéric vont à l'école. **Que** font Louison et Frédéric?
Frédéric ne chante plus. **Qui** est-ce qui ne chante plus?

Formez vous-mêmes des questions pour les phrases suivantes:

Louison se moque de lui!....?

Frédéric passe sur le trottoir opposé.....?

CINQUIÈME LEÇON

UN NOUVEAU.

1043
104
40

Nous sommes en classe. Le directeur du Lycée entre avec un nouveau. Le directeur dit au maître: „Voici un élève. Il entre en cinquième.“

La leçon commence.

Le nouveau écoute de toutes ses oreilles. Il tient sa casquette sur ses genoux. „Levez-vous!“ dit le maître à l'élève. Le nouveau se lève. Sa casquette tombe. Toute la classe rit. Il se baisse pour prendre sa casquette, un voisin le pousse, sa casquette tombe encore. Il la ramasse.

„Laissez votre casquette!“ dit le maître. Mais le garçon ne sait pas où la mettre. Il s'assied et met la casquette sur ses genoux.

„Votre nom?“ demande le maître.

Le nouveau se nomme, mais si bas que le maître ne comprend pas.

„Répétez!“ dit-il.

Le nouveau se lève, sa casquette tombe encore une fois. Toute la classe rit.

D'après *Gustave Flaubert*: „M-me Bovary“.

Mots à retenir.

l'oreille	se baisser
il tient	pousser
les genoux	le voisin
la casquette	laisser
il s'assied	sè nommer

REVISION DE GRAMMAIRE

Impératif (հրամայական յեղանակ) կազմելու համար վերցնում են present de l'indicatif յեղակի թվի 2-րդ դեմքը և հոգնակի թվի 1-ին և 2-րդ դեմքը առանց tu, nous, vous անձնական դերանունների:

I խմբի բայերի յեղակի թվի 2-րդ դեմքում s վերջավորութունն ընկնում և:

Présent: *Tu répètes ta leçon.*

Impératif: *Répète, — dit le maître.*

Exercices.

1. Répondez aux questions:

Qui est-ce qui entre dans la classe?

Que dit le directeur?

Que fait le nouveau?

Que dit le maître?

Pourquoi les élèves rient-ils?

2. Trouvez les mots avec l'article *le* et les mots avec l'article *la*.

3. Dites à l'impératif:

Manger du pain

Chasser la paresse

Mettre le livre sur la table

4. Formez deux questions pour les deux premières propositions du texte et répondez à ces questions.

Devoir.

1. Copiez le texte, soulignez les verbes à l'impératif.

2. Répondez par écrit aux questions de l'exercice.

3. Formez deux propositions avec les mots:

Marie Frédéric est joyeux

Mettez ces propositions à la forme négative.

4. Formez des phrases avec les mots ci-dessous:

Dans, il y a, classe, notre, un nouveau.

Il, Pierre, se nommer.

Je, aller, Pierre, avec, à la maison.

SIXIÈME LEÇON.

AU PARC DE CULTURE ET DE REPOS.

— Bonjour, Jacques!

— Bonjour, Paul. Où vas-tu?

— Au Parc de culture et de repos.

— Comme toujours raquette en main?

— Mais oui, je joue toujours au tennis. Et toi, toujours joueur enragé de football?

— C'est mon jeu favori, et cet été je joue plus que jamais.

A l'école № 45 nous jouons tous au football. Viens avec moi au parc, les camarades m'attendent.

— Je regrette, mais j'ai rendez-vous avec Marie et Pierre au tennis.

— Je connais cette fillette, et qui est Pierre?

— C'est son frère. Et toi, avec qui joues-tu au football?

— Nous jouons toujours ensemble—André et les camarades de la 7-me classe. Ces garçons sont les joueurs les plus forts de l'école.

— Eh bien! je ne te retiens plus, mes amitiés aux camarades.

— Au revoir, Paul, à un de ces jours.

Mots à retenir.

le parc	le football
la culture	le jeu, le joueur
le repos	enragé
la raquette	favori
quarante-cinq	libre

Je ne te retiens plus
Je joue plus que jamais
Mes amitiés aux camarades

(40) quarante, (50) cinquante, (60) soixante

GRAMMAIRE.

Article contracté (միաձուլված արտիկլ)

Յեթե „à“ նախդիրը դրված է ձայնավորով սկսվող և „le“ վորոշիչ արտիկլով արական սեռի գոյականից առաջ, **le** արտիկլը միաձուլվում է à նախդիրի հետ և à+le-ի փոխարեն դրվում է **article contracté „au“**.

Իգական սեռի յեղակի թվում **article la-ն** չի միաձուլվում à-ի հետ:

Գոյականների հոգնակի թվի յերկու սեռերումն էլ **les** արտիկլը միաձուլվում է à նախդիրի հետ և à+les-ի փոխարեն դրվում է **article contracté „aux“**.

Je vais au Parc de culture et de repos.

Mes amitiés aux camarades.

à նախդիրի տարբեր նշանակութունները:

Փրանսերենում à նախդիրն ունի մի քանի նշանակութուն՝

1. նա ցույց է տալիս ուղղութուն՝

Je vais au parc.

2. Տեղ՝

A l'école № 45 nous jouons tous au football.

3. Արտահայտում է հայերենի տրական հոլով՝

Mes amitiés aux camarades.

4. Արտահայտում է պատկանելիութուն՝

Cette raquette est à moi.

Հիշեցեք, վոր à նախդիրի վրա միշտ դրվում է **accent grave**, ի տարբերումն a-ից, վորն **avoir** բայի **présent de l'indicatif** ժամանակի յեղակի թվի 3-րդ դեմքն է:

Il a une raquette. Cette raquette est à moi.

Exercices.

1. Lisez le texte à deux: un élève sera Jacques, l'autre Paul.

2. Complétez les phrases suivantes:

Je donne un livre ... ami.

Il va ... Parc ... culture et ... repos.

Nous allons ... école.

Ce chien est ... moi.

3. Formez des phrases avec les mots ci-dessous d'après la phrase: *Tu donnes ce livre à ton frère.*

donne, le maître, aux, élèves, la leçon, la fillette, parle: chien, sont, à.

4. Répondez:

Joues-tu au tennis?

Quel est le joueur le plus fort de votre classe?

As-tu une raquette?

Avec qui joues-tu au tennis?

5. Conjuguez le verbe **aller** au présent.

Devoir.

1. Copiez les propositions ci-dessous, soulignez les sujets

Nous sommes en classe.

Le directeur du Lycée entre avec un nouveau.

Le nouveau entre en cinquième.

2. Copiez le dialogue et soulignez les articles contractés.

3. Conjuguez le verbe **aller**.

Apprendre et écrire de mémoire.

ien: chien, bien, retiens, rien, combien

pp: approcher, opposé

ain: craindre

ss: se baisser, pousser, classe, s'assied

om: tomber, sombre, nombre

SEPTIÈME LEÇON.

LA BLOUSE.

Au collège, à Lyon, les fils de riches ne portent pas de blouses. Moi, j'ai une petite blouse à carreaux. Quand j'entre dans la classe, les élèves se moquent de moi, ils disent: „Tiens! Il a une blouse!“ Le professeur fait la grimace. Il ne m'appelle pas par mon nom, il dit toujours: „Eh! vous là-bas, le Petit Chose!“...

Ce n'est pas seulement cette blouse qui me distingue des autres enfants. Les autres ont de beaux encriers, des cahiers cartonnés, de jolis livres, mes livres sont vieux et très sales.

Le maître ne m'appelle jamais par mon nom. Je suis pauvre, je porte une blouse, je n'ai pas de beaux livres ni de cahiers cartonnés, mais je veux prouver que je suis l'égal de ces enfants riches et pour le montrer je travaille de tout mon courage.

D'après A. Daudet: „Le Petit Chose“

Mots à retenir.

le fils	l'égal
la blouse	riche
distinguer	la grimace
prouver	à carreaux

Tiens! il porte une blouse!

GRAMMAIRE.

Complément direct (ուղիղ խնդիր)

1. Ֆրանսուերենում, ինչպես և հայերենում, խնդիրը լինում է ուղիղ և անուղղակի:

Ուղիղ խնդիրը *complément direct* պատասխանում է *qui?* (ևս) կամ *que, quoi?* (ինչ) հարցերին:

Ex.: Il appelle ses camarades.

Le Petit Chose porte une blouse.

2. Ժխտական բառից հետո գոյականից առաջ արտիկլ չի դրվում, այլ փոխարինվում է *de* նախդիրով:

Ex.: Il a un cahier cartonné.

Je n'ai pas de cahiers cartonnés.

Exercices.

1- Répondez aux questions:

Pourquoi les fils de riches se moquent-ils du Petit Chose? Pourquoi le Petit Chose porte-t-il une blouse?

Que disent les enfants quand le Petit Chose entre en classe?

Que fait le maître?

Comment appelle-t-il le pauvre garçon?

Le Petit Chose a-t-il de beaux livres?

Travaille-t-il bien?

Que veut-il prouver?

2. Mettez à la forme négative les phrases suivantes:

J'ai un livre.

Tu as un cahier.

Il a un crayon.

Elle a un encrier.

Nous avons des plumes.

3. Dites en français:

Փողոցի վերջում յես հանդիպում եմ ընկերոջս:

Մենք միասին պարկ ենք դնում:

Յես սակիտ չունեմ և վերցնում եմ ընկերոջս սակետը:

Devoir.

1. Répondez par écrit aux questions de l'exercice.

2. Remplacez l'impératif par le présent de l'indicatif: Parle, écrit, lis, donne ce livre au camarade. Apporte ton chapeau.

3. Conjuguez le verbe **faire** au présent.

4. Copiez les propositions ci-dessous, soulignez les compléments directs.

Il porte une blouse.
 Le professeur fait une grimace.
 Le Petit Chose n'a pas de beaux livres.
 Les autres ont de beaux encriers, des cahiers cartonnés.

* * *)

Les enfants lisent, troupe blonde;
 Ils épellent, je les entends;
 Et le maître d'école gronde
 Dans la lumière du printemps.

V. Hugo.

HUITIÈME LEÇON.

L'AUTOMNE.

Aimez-vous l'automne?

Avec ses vents, ses feuilles jaunes, ses beaux couchers de soleil, ses flaques d'eau dans les chemins?

Aimez-vous tout cela?

Moi, j'aime beaucoup l'automne. J'aime les grands feux de bois dans la cheminée quand le vent d'automne siffle et

que la pluie frappe aux carreaux. Oui, oui, j'aime beaucoup l'automne et mon fils l'aime aussi, comme moi. Mon petit a cinq ans et il marche comme un homme. Nous allons par le petit chemin couvert de feuilles humides et noires. Dans le ciel gris le vent chasse les nuages.

Les joues de mon petit sont rouges de froid. Mais il est joyeux.

Au bord des chemins plus de fleurettes. Une large flaque d'eau traverse le chemin. Le vent siffle plus fort. Il fait bien froid. Je prends mon petit dans mes bras et tant bien que mal nous rentrons à la maison.

D'après G. Droz.

L'AUTOMNE.

Voilà les feuilles sans sève,
 Qui tombent sur le gazon.
 Voilà le vent qui s'élève
 Et gémit dans le vallon.

V. Hugo.

Mots à retenir.

le coucher du soleil	siffler
le feu	humide
couvert	le nuage
le bord	la sève
gémir	le gazon
le vallon	s'élever

Tant bien que mal
 Il fait bien froid

Exercices.

1. Répondez aux questions:

De quelle couleur sont les feuilles en automne?

De quelle couleur sont les feuilles en été?

Qu'est-ce qui frappe aux carreaux en automne?
 Y a-t-il des nuages au ciel?
 De quelle couleur est le ciel en été?
 De quelle couleur est le ciel en automne?
 Y a-t-il des fleurettes au bord des chemins en automne?
 Y a-t-il des fleurettes en été au bord des chemins?
 Fait-il froid en automne?
 Et en été?

2. Conjuguez oralement le verbe **mettre**.

Mots pour former des questions.

Où — *φωρμήη*

Le vent gémit dans le vallon. Où gémit le vent?
 Formez vous-mêmes des questions pour les phrases suivantes:

Nous allons à l'école. Le livre est sur la table.

Devoir.

1. Répondez par écrit aux questions de l'exercice. Ecrivez les réponses en deux colonnes, une colonne pour l'été, une colonne pour l'automne.

2. Apprenez la poésie par cœur.

3. Décrivez l'automne.

Il pleut, il pleut, bergère.
 Rentre tes blancs moutons.
 Allons à ma chaumière,
 Bergère, vite, allons!
 J'entends sur le feuillage
 L'eau qui tombe à grand bruit.
 Voici venir l'orage,
 Voilà l'éclair qui luit.

Il pleut, il pleut bergère, rentre tes blancs mou-

tons, allons à ma chaumière, Bergère, vite, al-

lons; j'entends sur le feuillage l'eau qui tombe à grand

bruit, voici venir l'orage, voilà l'éclair qui luit.

NEUVIÈME LEÇON.

UNE LEÇON.

M-elle Genseigne apprend le calcul à ses petites élèves. Elle dit à Rose: „Rose, si de douze je retiens quatre, combien me reste-t-il?“ „Quatre,“ répond Rose Benoit. M-elle Genseigne n'est pas contente de cette réponse.

„Et vous, Emmeline, si de douze je retiens quatre, combien me reste-t-il?“ Et Rose entend qu'il reste huit à M-elle Genseigne, mais elle ne sait pas si ce sont huit chapeaux ou huit mouchoirs, huit pommes ou huit plumes. Quand on lui dit que six fois six font trente-six, elle ne sait pas si ce sont trente-six chaises ou trente-six livres, et elle ne comprend rien à l'arithmétique.

Mais elle sait beaucoup de fables. Elle sait la fable de l'Âne et du Petit chien, du Coq et de la Poule. Elle n'est pas surprise quand on lui dit que les animaux parlent. Elle comprend très bien le langage de son gros chien Tom. Les animaux parlent à leurs amis. Rose aime les animaux, c'est pour cela qu'elle les comprend et qu'ils la comprennent.

D'après *Anatole France*: „Pierre Nozière“.

Mots à retenir.

le calcul	l'animal
combien	le langage
rien	on dit
la fable	l'âne
le mouchoir	la poule

GRAMMAIRE.

Complément indirect (անուղղակի խնդիր)

M-elle Genseigne apprend le calcul à ses petites élèves.

Անուղղակի խնդիրը պատասխանում է նույն *qui, que, quoi, հարցերին, ինչ և ուղիղը, բայց à qui, à quoi, de qui, de quoi?... նախդիրներով:*

Ex.: Les animaux parlent à leurs amis. A qui parlent les animaux?

Elle n'est pas contente de cette réponse. De quoi n'est-elle pas contente?

Elle dit à Rose: As-tu un livre?
 Donne-le moi!
 Combien me reste-t-il?
 Elle les comprend.
 Je commence à te comprendre.

Pronoms personnels atones (անձնական անշեշտ գերանուններ) **le, la, les** կարող են լինել արտիկլ կամ գերանուն: Վերջին արտիկլ **le, la, les** միշտ գործածվում է գոյականի ձևով: **le, la, les** գերանունը բայի հետ:

Le gros chien Tom est l'ami de Rose.
 Rose le comprend.

je, tu, il, elle, nous, vous, ils անձնական գերանունները գործածվում են վորպես յենթականեր և դրվում են հաստատական ձևում բայից առաջ, իսկ հարցական ձևում բայից հետո: Նրանք համապատասխանում են՝ յես, դու նա և մյուս անձնական գերանունների հայերեն ուղղական հոլովին:

Elle dit à Rose: As-tu un livre?

me, te, le, la, nous, vous, les գերանունները ծառայում են վորպես ուղիղ խնդիր և համապատասխանում են՝ ինձ, քեզ, նրան, մեզ, ձեզ, նրանց անձնական գերանունների հայերեն հայցական հոլովին:

Elle les prend. Tu me vois.

Խնդրի գերանունները միշտ դրվում են անմիջապես բայից առաջ, բայի Imperatif-ի հաստատական ձևից, յերբ նրանք դրվում են բայից հետո՝

Donnez-nous ces livres. Regardez-le!

Verbes comprendre, apprendre.

Présent.

<i>J'apprends</i>	<i>Je comprends</i>
<i>tu apprends</i>	<i>tu comprends</i>
<i>il apprend</i>	<i>il comprend</i>
<i>elle apprend</i>	<i>elle comprend</i>
<i>nous apprenons</i>	<i>nous comprenons</i>
<i>vous apprenez</i>	<i>vous comprenez</i>
<i>ils apprennent</i>	<i>ils comprennent</i>
<i>elles apprennent</i>	<i>elles comprennent</i>

Exercices.

1. Répondez aux questions:

- A qui M-elle Genseigne apprend-elle le calcul?
- Que dit-elle?
- Que répond Rose?
- M-elle Genseigne est-elle contente de la réponse?
- Rose comprend-elle l'arithmétique?
- Quelles fables sait-elle?
- Comment s'appelle le chien de Rose?

Rose le comprend-elle?
 Et le chien la comprend-il?
 Rose aime-t-elle les animaux? les comprend-elle?
 Et les animaux comprennent-ils Rose?

- 2 Conjuguez oralement: *J'apprends ma leçon.*
3. Comptez de vingt à soixante.

Mots pour former des questions.

Que?—Ինչ (վերաբերում է ուղիղ խնդրին):

Ex.: *M-lle Genseigne apprend le calcul. Qu'apprend M-lle Genseigne?*

Formez vous-mêmes les questions pour les phrases suivantes:
 Mais elle sait beaucoup de fables. Je comprends le français.
 Elle comprend très bien le langage de son gros chien Tom.

Devoir.

1. Répondez par écrit aux questions suivantes et employez les pronoms personnels compléments:

Connais-tu mon frère?	Oui, je le connais.
Aimes-tu l'école?	Oui, ...
Lis-tu ce livre?	Oui, ...
Vois-tu cette plume?	Oui, ...

2. Traduisez en français les phrases suivantes:

Մայրիկ, յետ քեզ հասկանում եմ: Իմ յեղբայրն ինձ լսում է: Նրանք մեզ տեսնում են: Մենք ձեզ սիրում ենք:

3. Écrivez en lettres:

$4 \times 4 = 16; 4 \times 5 = 20; 6 \times 6 = 36.$

Apprendre et écrire de mémoire

in: voisin, matin, féminin, chemin
ier: charcutier, encrier, cahier
mn: automne
eil: soleil, sommeil
ère: légère, frère, bergère
ç: garçon, leçon, français
thm: l'arithmétique

REVISION I

1. Relisez les leçons 2, 4, 9.
2. Nommez tous les animaux que vous connaissez.
3. Remplacez les points par les articles et les prépositions à et de.

Chaque jour je vais ... école. Je traverse la rue ... petit village. Je vois ... bout ... rue le chien ... maître d'école. Nous aimons tous ce chien. Le chien vient avec moi jusqu' ... porte ... école. Je crie ... camarades: „Voici notre ami“.

4. Ajoutez les adjectifs *beau, nouveau, vieux* aux substantifs suivants:

la casquette	le chapeau
la chemise	l'ami
la vareuse	l'avion
la blouse	l'école

5. Faites l'analyse grammaticale des phrases suivantes:

M-elle Genseigne est professeur.
 Marie a un gros chien.
 Je parle à mes camarades.
 Paul porte une vareuse.

6. Faites des questions pour les phrases suivantes avec les mots:

qui, que, que fait, où, comment:
 Le Petit Chose apprend bien.
 Il porte une blouse.
 Les enfants marchent dans la rue.
 Quatre camarades jouent ensemble.

7. Traduisez en français les phrases suivantes:

Ուսուցիչը կարդում է ֆրանսերեն: Յետ նրան լավ եմ հասկանում: Յես վերցնում եմ ֆրանսերեն գիրքը և կարդում այն: Յերբ յես խոսում եմ ֆրանսերեն, իմ ընկերներն ինձ հասկանում են: Յերբ նրանք կարդում են, յես ել հասկանում եմ նրանց:

DIXIÈME LEÇON.

CHRISTOPHE A FAIM.

La vie est dure, la famille est nombreuse et Christophe est l'aîné. A table le père se sert le premier. La mère sert es petits. Elle leur donne deux pommes de terre à chacun. Il ne reste que trois pommes de terre sur l'assiette et la mère de Christophe ne s'est pas servie. Alors il dit:

- Rien qu'une, maman.
- Deux, comme les autres.
- Non, une seule.

Mais elle n'en prend qu'une aussi. Ils la mangent lentement. Sa mère le regarde. Quand il a fini:

- Allons, prends-la donc!
- Non, maman.
- Mais tu es malade, alors?
- Je ne suis pas malade.

Alors le père prend cette dernière pomme de terre.

Ah! comme Christophe déteste son père qui ne pense pas à eux. Il a si faim! Maman le comprend. Elle ne lui dit rien. Elle le prend sur ses genoux. Il lui passe ses petits bras autour du cou et ils pleurent tous deux en s'embrassant.

- Mon pauvre petit garçon!

D'après Romain Rolland.

Mots à retenir.

la vie	l'assiette
dure	lentement
nombreuse	les genoux
l'aîné	en s'embrassant
la pomme de terre	lorsque
chacun	

Rien qu'une pomme de terre

GRAMMAIRE.

Il prend la dernière pomme de terre.

Le père ne pense pas à eux.

Խնդիրը կարող է արտահայտվել զոյականով կամ դերանունով՝ Maman le comprend. Christophe déteste son père.

Pronoms personnels atones. me, te, lui, nous, vous, leur անձնական անշեշտ դերանունները ծառայում են վորպես անուղղակի խնդիր և համապատասխանում են հայերեն ինձ, քեզ, նրան, մեզ, ձեզ. նրանց դերանուններին:

Ex.: Elle leur donne deux pommes de terre à chacun.

Elle ne lui dit rien.

Tableau des pronoms personnels atones

Անձնական անշեշտ դերանունների աղյուսակ

Pronoms personnels sujets Յկնթակայական դերանուններ	} je, tu, il, elle, nous, vous, ils, elles
Pronoms personnels compléments directs Ուղիղ խնդրի դերանուններ	
Pronoms personnels compléments indirects Անուղղակի խնդրի դերանուններ	} me, te, le, la, nous, vous, les, les me, te, lui, lui, nous, vous, leur, leur

Comprendre բայը խոնարհվում է prendre բայի որինակով:

Exercices.

1. Répondez aux questions:

- Qui est l'aîné de la famille?
Qui se sert le premier à table?
Qui sert les enfants?
Combien de pommes de terre donne-t-elle à chacun?
Combien de pommes de terre reste-t-il sur l'assiette?
Maman est-elle servie?
Que dit Christophe?
Que dit maman à Christophe?
La mère prend-elle des pommes de terre?
Christophe aime-t-il son père?
Maman comprend-elle Christophe?
Que dit-elle à Christophe?
Que font Christophe et sa maman?

2. Copiez les propositions ci-dessous. Soulignez les compléments exprimés par le nom d'un trait et les compléments exprimés par le pronom—de deux traits.

- La mère sert les petits.
Elle leur donne deux pommes de terre à chacun.
La mère regarde Christophe.
Elle ne lui dit rien.
Elle prend le petit garçon sur ses genoux.

3. Traduisez en français:

- Մայրը տալիս է նրանց յուրաքանչյուրին յերկու կարտոֆիլ:*
Մայրը նրան վոչինչ չի առում:
Հայրը նրանց մասին չի մտածում:

Mots pour former des questions.

Combien—քանի, վորքան

- Elle leur donne deux pommes **Combien** de pommes de terre de terre à chacun. leur donne-t-elle?
Formez de questions pour les phrases:
Il reste trois pommes de terre sur l'assiette.
Christophe prend une seule pomme de terre.
A table le père se sert le premier.
La mère sert les petits.

Devoir.

1. Remplacez les points par des pronoms personnels.

Une pomme de terre reste sur l'assiette. Christophe ne ... prend pas.

La mère comprend Christophe, mais elle ne ... dit rien, elle ... embrasse.

Christophe aime sa mère, il ... laisse la dernière pomme de terre.

Que dis-tu? Je ne ... comprends pas.

Où est-elle? Je ne ... vois pas.

2. Conjuguez par écrit.

Je prends une assiette de soupe.

ONZIÈME LEÇON.

LE 7 NOVEMBRE.

— Pierre! Pierre!

Maman se penche sur le lit de Pierre. Pierre ouvre les yeux.

— Quelle heure est-il?

— Il est sept heures et demie, mon petit, papa se lève. Dépêche-toi!

Pierre s'habille vite et court à la fenêtre. Quel temps fait-il? Il ne pleut pas, mais il fait froid.

Papa regarde sa montre.

— Eh bien, es-tu prêt? dit-il,—viens prendre ton café et partons!

C'est le 7 Novembre. Papa a un billet pour les tribunes de la Place Rouge et Il emmène Pierre voir la parade. Ils sortent. Les rues sont pavoisées de drapeaux rouges; partout des mots d'ordre:

Vive la Révolution d'Octobre!

Vive l'Octobre mondial!

A bas le fascisme!

Des groupes d'hommes et de femmes se dirigent vers le centre de la ville. Ils se dépêchent.

Papa et Pierre s'approchent de la Place Rouge.

Ils montrent leur billet. I's passent. Sur les tribunes il y a déjà du monde. Papa place Pierre au premier rang, d'où il voit bien toute la place. Pierre regarde tout avec de grands yeux. Sur la tribune du mausolée de Lénine les dirigeants soviétiques occupent leurs places. Pierre voit le chef bien-aimé, le camarade Staline, et tous les membres du gouvernement.

Mots à retenir.

dépêche-toi! (se dépêcher)

le café

le rang

occuper

emmener

la montre

sont pavisées

les dirigeants

bien-aimé

le centre

Quel temps fait-il?
Il fait froid.
Quelle heure est-il?
Il est sept heures.

LES PARTISANS.

Chant populaire de la guerre civile en Sibérie.

Par le froid et la famine
Dans les villes et dans les champs
A l'appel du grand Lénine
Se levaient les partisans.

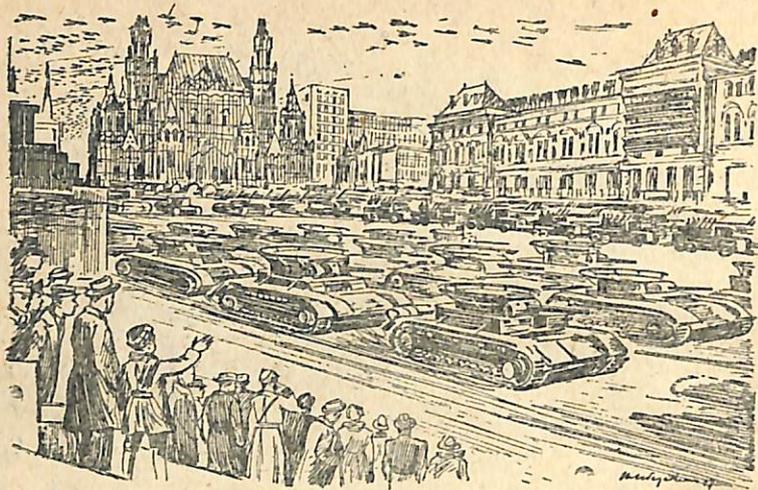
Pour reprendre le rivage,
Le dernier rempart des blancs,
Par les monts et par les plaines
S'avançaient les partisans.

Ecrasant les armées blanches
Et chassant les atamans
Ils finirent leur campagne
Sur les bords de l'Océan.

**LA DÉFENSE DE LA PATRIE EST LE DEVOIR
SACRÉ DE TOUT CITOYEN DE L'URSS**

Article 133 de la Constitution Stalinienne

DOUZIÈME LEÇON.

LA PARADE.

Dix coups sonnent à l'horloge du Kremlin.
Le maréchal Vorochilov à cheval parcourt les rangs. Un hourra le salue. Il monte à la tribune et prononce un discours. Après son discours les jeunes soldats rouges prêtent serment. Puis les régiments défilent devant les tribunes. Un bourdonnement dans l'air. Ce sont les avions qui arrivent. Combien sont-ils! Vingt ... trente ... cent. Pierre ne peut plus les compter. Ils survolent la Place Rouge. Les colonnes des travailleurs se mettent en marche et les manifestants lancent dans l'air des ballons rouges, verts ... de toutes les couleurs. Ils montent, ils montent dans l'air vers les avions. Ah, comme tout cela est beau!

LE CHANT DES JEUNES.

Solides comme le fer et l'acier,
nous sommes dans le monde entier
l'armée des jeunes, qui a juré
de vaincre et de travailler.

Mots à retenir.

l'horloge	prêter serment
à cheval	le régiment
parcourt	le bourdonnement
le discours	l'air
le ballon	lancer
jeune	solide
a juré	le fer
vaincre	l'acier

TREIZIÈME LEÇON.

SANS FAMILLE.

J'ai huit ans. Je m'appelle Rémi. J'habite le petit village Chavanon. C'est un des plus pauvres du centre de la France. Je vis avec ma mère. Son mari, le père Barbarin, travaille à Paris. Nous ne sommes pas riches, maman Barbarin et moi, mais nous avons une vache. Elle s'appelle la Roussette. C'est notre nourrice, notre amie. Elle nous donne du beurre pour notre soupe, du lait pour nos pommes de terre; nous vivons de notre vache, maman Barbarin et moi.

Ce matin un homme a frappé à notre porte.

— Je vous apporte des nouvelles de Paris, a-t-il dit, le père Barbarin est bien malade, il a été blessé au travail. Je lui ai conseillé de faire un procès au patron. Il faut lui faire payer la maladie de Barbarin. Voici une lettre de votre mari. Il a besoin d'argent, un procès coûte cher.

Nous avons beaucoup pleuré ce soir-là, maman Barbarin et moi. Elle m'a parlé comme à un grand garçon.

— Rémi, mon ami, il faut de l'argent pour le procès du père. Rien à faire! Il faut vendre la Roussette.

Vendre notre vache! Alors plus de lait, plus de beurre. Que c'est triste!

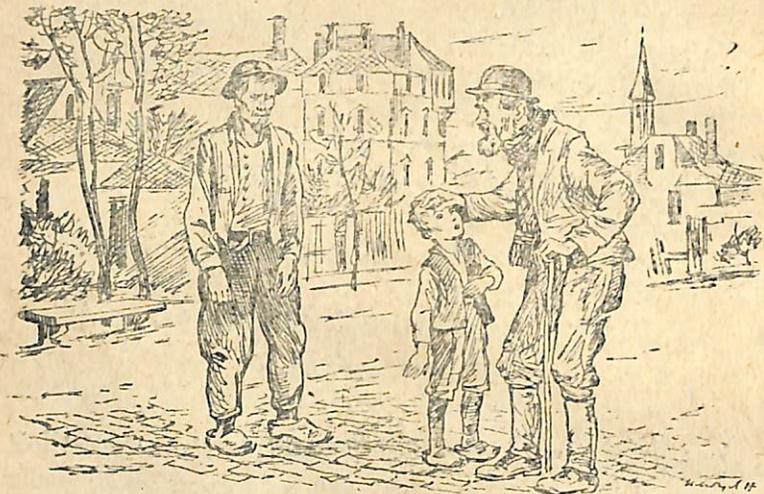
Mots à retenir.

le village	la vache
conseiller	payer
coûter cher	la nouvelle

Apprendre et écrire de mémoire

aim: faim
un: chacun, un
ette: assiette, raquette, fleurette
ille: famille, fille
eu: heure, beurre
ay: pays, payer
ès: près, après, très

QUATORZIÈME LEÇON.

SANS FAMILLE.

(Suite)

Hier au soir le père Barbarin est revenu de Paris. Il m'a envoyé me coucher au lit très tôt et il a parlé à maman Barbarin. Comme je n'ai pas dormi, j'ai écouté la conversation.

— Je n'ai pas gagné mon procès, a commencé le père Barbarin. C'est la misère maintenant. Et toi, la mère, tu as fait des bêtises. Tu n'as pas porté Rémi à l'hospice quand nous l'avons trouvé. Ce n'est pas notre fils. Je ne veux plus le nourrir.

— Ah, Jérôme! tu veux le chasser... Non, non, je ne veux pas. Je l'aime moi, c'est mon enfant, mon fils. Ne me fais pas ce chagrin, Jérôme. Laisse-le moi.

— Mais pense donc, la mère, nous n'avons pas de quoi manger et tu veux nourrir un enfant qui n'est pas à nous. Il a bien grandi ces derniers temps. Quel âge a-t-il?

— Huit ans.

— Eh bien! à huit ans il peut travailler. Prépare-lui ses vêtements. Je l'emmène en ville.

Maintenant je sais que je n'ai pas de mère. Je n'ai pas de famille. Pourtant maman Barbarin est si bonne, je ne veux pas la quitter.

Ce matin nous sommes allés en ville. Le père Barbarin a vu un homme avec une barbe grise. Il lui a parlé très longtemps. Ils m'ont appelé. Et l'homme à la barbe grise a passé la main sur mes jambes, sur mes bras. Il m'a fait sourire, il m'a regardé les dents. J'ai rougi de peur. Le père Barbarin veut donc me vendre! Lorsque nous avons vendu la Roussette, le marchand a aussi tâté les jambes de la vache et lui a regardé les dents. Ah, comme j'ai peur!

Mots à retenir.

la conversation	grandir
gagner	les jambes
il est revenu	nous sommes allés
nourrir	le chagrin
vendre	la barbe
tâter	le marchand

Faire sourire quelqu'un.
Nous n'avons pas de quoi manger.

GRAMMAIRE.

Forme négative du Passé composé (բարդդրյալ անցյալի ձևերը)

Tu n'as pas porté Rémi à l'hospice.

Passé composé-յի ժխտական ձևը կազմվում է **avoir** (կամ **être**) բայի ժխտական ձևից, վերին ավելացվում է խոնարհվող բայի **Participe passé-ն**։

Je n'ai pas gagné mon procès.

Յերկրորդ խմբի բայերի **Participe passé-ն** կազմվում է **Infinitif-ից** ք վերջավորութունն ընկնելով։

Ex.: rougir—rougi

finir —fini

Finir (յերկրորդ խմբի բայ)

Je n'ai pas fini	nous n'avons pas fini
tu n'as pas fini	vous n'avez pas fini
il, elle n'a pas fini	ils, elles n'ont pas fini

Exercices.

1. Répondez aux questions:

Quand le père Barbarin est-il revenu de Paris?

Barbarin est-il le père de Rémi?

Rémi a-t-il entendu la conversation du père et de la mère
Barbarin?

Qu'a dit le père Barbarin?

Où veut-il mener Rémi?

Que répond maman Barbarin à son mari?

Le père Barbarin à qui a-t-il parlé?

Pourquoi l'homme à la barbe grise a-t-il fait sourire Rémi?

2. Mettez à la forme négative les phrases du texte qui sont à la forme affirmative.

3. Nommez tous les membres de votre famille et dites quel âge ils ont.

Ex.: J'ai un père, il a quarante ans.

„ une mère,

„ un grand-père,

„ grand'mère,

„ frère,

„ soeur,

„ cousin,

„ cousine,

Formez des questions avec les mots: *quand, où, comment.*

Hier au soir le père Barbarin est revenu de Paris.

Ce matin nous sommes allés en ville.

Maman Barbarin est si bonne.

Devoir.

1. Copiez toutes les phrases à la forme négative, et soulignez d'un trait les phrases au Présent et de deux traits les phrases au Passé composé.

2. Conjuguez au Passé composé la phrase:

Je n'ai pas voyagé cet été.

QUINZIÈME LEÇON.

SANS FAMILLE.

(Suite)

Ce matin maman Barbarin est partie en ville. Bientôt après son départ, l'homme à la barbe grise est venu. J'ai tout compris.

— Oh, monsieur! ai-je supplié, ne m'emmenez pas.

J'ai éclaté en sanglots.

— Eh! mon garçon, m'a-t-il dit. Qu'as-tu à regretter?

— Maman Barbarin, maman, ma chère maman!

— Tais-toi!—a grondé le père Barbarin, faut-il te chasser d'ici à coups de bâton?

— Cet enfant regrette sa mère, il ne faut pas le battre pour cela, a dit l'homme à la barbe grise. Il a du cœur. Voici votre argent, père Barbarin. Avez-vous préparé les vêtements du petit?

Le père Barbarin a passé à l'homme un paquet. L'homme l'a pris, a regardé mes vêtements et les a comptés: deux vieilles chemises, une vareuse, deux paires de bas, deux mouchoirs, une culotte—c'est tout.

Le père Barbarin m'a regardé d'un air méchant.

— As-tu fini de pleurer? m'a-t-il dit.

— Eh bien! en route, Rémi!
 L'homme m'a pris par la main.
 Maman Barbarin! maman Barbarin, adieu! on a vendu ton petit!

D'après H. Malot.

Mots à retenir.

partir	regretter
le départ	tais-toi
le coeur	chasser
supplier	le coup
la vareuse	le bâton
la chemise	battre
gronder	emmener

Éclater en sanglots
 Il a du cœur

GRAMMAIRE.

Forme interrogative du Passé composé (Passé composé-յի հարցական ձևը)

A qui le père Barbarin a-t-il parlé?

1. Passé composé-յի հարցական ձևը կազմվում է avoir (կամ être) բայի Présent de l'indicatif-ի հարցական ձևից և խոնարհվող բայի Participe passé-յից:

As-tu fini de pleurer?

Avez-vous préparé les vêtements du petit?

Préparer.

Ai-je préparé ma leçon?
 As-tu préparé ta leçon?
 A-t-il (elle) préparé sa leçon?
 Avons-nous préparé notre leçon?
 Avez-vous préparé votre leçon?
 Ont-ils (elles) préparé leur leçon?

2. Բաների դասավորութունը հարցական նախադասութունների մեջ, վորոնց ստորոգյալը դրված է Passé composé ժամանակով՝

1. 2. 3.
 Avez - vous préparé?

առաջին տեղը դրված է ոժանդակ բայը, յերկրորդ տեղը դերանունը (յենթական), յերրորդ տեղը խոնարհվող բայի Participe passé-ն:

Exercices.

1. Répondez aux questions:
 Qui est venu chez le père Barbarin?
 Pourquoi est il venu?
 Qu'a-t-il donné au père Barbarin?
 Qu'est-ce que le père Barbarin a donné à l'homme à la barbe grise?
 Quels vêtements le père Barbarin lui a-t-il donné?
 Rémi regrette-t-il de quitter la mère Barbarin?
 Que dit l'homme à Rémi, quand il le prend par la main?
2. Nommez en français tous les vêtements que vous portez.
3. Mettez à la forme interrogative et négative du Passé composé les phrases:
 Cet enfant regrette sa mère.
 J'ai préparé mes vêtements.
 Vous avez fini vos devoirs.
 Ils ont joué à la balle.
4. Relevez dans les propositions ci-dessous les compléments directs et les compléments indirects:
 Cet enfant regrette sa mère.
 Il a du cœur.
 L'homme a compté mes vêtements.
 On a vendu ton petit!
 Le père Barbarin a passé à l'homme un paquet.

Devoir.

1. Répondez par écrit aux questions de l'exercice.
  2. Décrivez vos vêtements et les vêtements de votre camarade.
- Ex.: Je porte une vareuse grise, une cravate rouge, une culotte .. etc.

Quelles questions les enfants posent-ils à André?
Que répond André?

2. Mettez les phrases suivantes au Passé composé:

Le garçonnet raconte son histoire.

Les fillettes et les garçons entourent le nouveau.

Il regarde les visages attentifs et il sourit.

3. Racontez l'histoire d'André.

Devoir.

1. Conjuguez: *être malade* — au Passé composé.

2. Traduisez les phrases suivantes de l'arménienne en français:

Քանի՞ տարեկան է Անդրեն: Ի՞նչ հարցերն յերեխաները նորեկին: Ի՞նչ պատմեց նա յերեխաներին:

3. Copiez ces propositions et faites l'analyse grammaticale:

Le garçonnet raconte son histoire.

Il est orphelin.

Il a dix ans.

Il a habité une petite ville.

DIX-SEPTIÈME LEÇON.

LE LIONCEAU.

Mon ami Gérard qui habite Alger a eu un jour la chance de prendre un lionceau. Il l'a apporté au régiment dans son

manteau. On a donné au lionceau une chèvre comme nourrice. Quand le lionceau a grandi nous avons eu l'idée, pour nous amuser, de l'inscrire sur le registre sous le nom de soldat Hubert.

Maintenant à l'appel du soir on ne l'oublie jamais.

On l'appelle à haute voix:

„Hubert“ et Gérard répond pour lui: „présent“. Par malheur, il fait peur aux chevaux. Gérard l'enferme dans une chambre.

Il y a quelques jours, à l'appel du soir, Hubert a entendu son nom de la chambre où il a été enfermé. Alors il a enfoncé la fenêtre et il est tombé au beau milieu des soldats surpris.

Quelle peine avons-nous eu à tranquilliser les chevaux... Cela nous a pris du temps. Vous comprenez bien qu'après cet incident nous nous sommes séparés de lui.

Mots à retenir.

le lionceau	quelques
la chèvre	surpris
inscrire	la peine
tranquilliser	l'appel
jamais	
enfermer	l'incident

Avoir l'idée
Faire peur
Au beau milieu

GRAMMAIRE.

Nous avons eu l'idée de l'inscrire

Avoir բայի *Passé composé*-ն կազմվում է **avoir** բայի *Présent*-ի և նույն բայի *Participe passé* „eu“-ի միջոցով:

Passé composé du verbe auxiliaire avoir

J'ai eu	nous avons eu
tu as eu	vous avez eu
il a eu	ils ont eu
elle a eu	elles ont eu

Forme interrogative

Forme négative

Ai-je eu?
as-tu eu?
a-t-il, elle eu?
avons-nous eu?
avez-vous eu?
ont-ils, elles eu?

Je n'ai pas eu
tu n'as pas eu
il, elle n'a pas eu
nous n'avons pas eu
vous n'avez pas eu
ils, elles n'ont pas eu

Exercices.

1. Répondez aux questions:

Qu'est-ce que Gérard a apporté au régiment?
Comment les soldats appellent-ils le lionceau?
A l'appel du soir, que répond Gérard pour le lionceau?
Qu'est-ce qui arrive un soir?
Pourquoi se séparent-ils d'Hubert?

2. Conjuguez au Passé composé la phrase „J'ai eu de la chance“.

3. Mettez les verbes entre parenthèses au Passé composé.

Gérard (apporter) un lionceau au régiment.

Le lionceau (sauter) par la fenêtre.

Les chevaux (avoir) peur.

Nous (avoir de la peine) à tranquilliser les chevaux.

4. Comptez de soixante à quatre-vingts.

5. Formez des questions avec les mots: *qui, que, que fait, où, comment* pour les phrases:

On appelle le lionceau Hubert.

Il est tombé au milieu des soldats.

Gérard répond pour lui „présent“.

Devoir.

1. Copiez les trois premières phrases du texte en remplaçant la forme affirmative du Passé composé par les formes négatives et interrogatives.

3. Faites par écrit l'exercice 2.

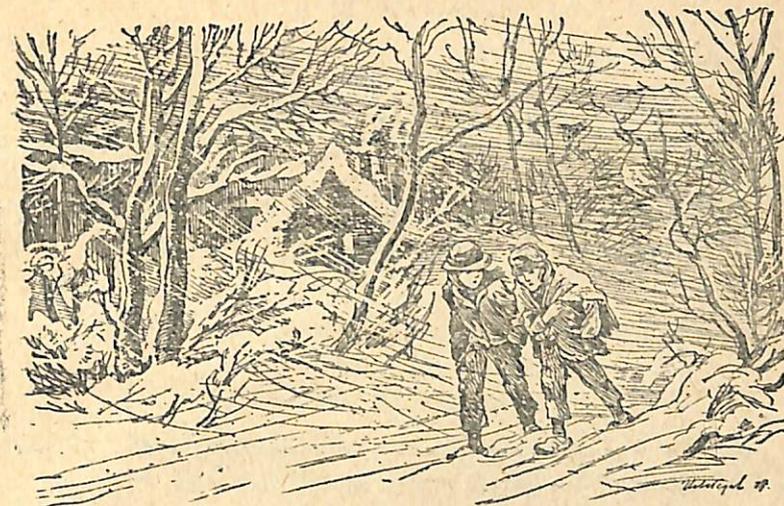
3. Traduisez de l'arménienne en français:

Իմ բարեկամ ժերարը ապրում է Ալժիրում:

Նա մի կորյուն բերեց գունդ:

Ի՞նչպես անվանեցին կորյունին:

Նրան անվանեցին Հուրերա:

DIX-HUITIÈME LEÇON.

L'HIVER.

Nous marchons depuis longtemps. Il fait froid. Le jour se lève sombre et triste. C'est la neige qui vient. D'abord elle tombe en petits flocons. Le vent nous les jette à la figure. Le bois borde la route et les arbres nous protègent un peu contre le vent. Il neige toujours. La neige nous tourbillonne sur la tête, nous glisse dans le cou. Nos vêtements nous protègent mal, et nous avons froid. Cela dure plus d'une heure. Les arbres se courbent sous la neige. Enfin les flocons deviennent plus petits, plus légers. Il ne neige plus. Le ciel est noir. C'est la terre blanche qui l'éclaire. Le vent cesse, il ne fait plus si froid. Il faut nous dépêcher pour être à la maison avant la nuit.

D'après *Hector Malot*.

Mots à retenir.

d'abord	cesser
la figure	durer
le flocon	protéger
éclairer	sombre

Protéger contre

GRAMMAIRE.

Il fait froid.

Վարդ բայեր գործ են անվում միայն յեղակի թվի յերբորդ դեմքով: Այսպիսի բայերը կոչվում են անդեմ՝ *verbes impersonnels*.

Հասկացողութունները յեղանակի մասին արտահայտվում են *verbes impersonnels*-ների միջոցով՝

il fait froid

il fait chaud

il fait du vent

il neige, il pleut

Մրանք հայերեն այսպես են արտահայտվում՝ «ցուրտ է», «չոք է», «քամի յե», «ձյուն է գալիս», «անձրևում է»:

Il faut nous dépêcher.

Verbe impersonnel „il faut“ հայերեն արտահայտվում է «պետք է»:

Այս բայերի ժխտական ձևը կազմվում է սովորական ձևով՝ *ne... pas*-ի սպնությամբ:

il ne faut pas

il ne fait pas froid.

Exercices.

1. Répondez aux questions:

Fait-il clair ou sombre?

Fait-il froid ou chaud?

Qu'est-ce que le vent jette à la figure des enfants?

Leurs vêtements les protègent-ils contre le froid?

Y a-t-il des arbres au bord de la route?

Comment est le ciel?

Comment est la terre?

2. Écrivez cinq propositions en introduisant des verbes impersonnels.

3. Composez des phrases avec les mots suivants:

Vêtements, froid, mes, protègent, me, du.

Nous, glisse, neige, le, dans, cou, la.

Dépêcher, faut, nous, il.

Les, jette, le, à, la, vent, figure, flocons.

4. Traduisez en français:

Ցուրտ է, պետք է շտապել տուն: Այսոր շոգ չե: Այսոր քամի յե: Յես մքսում եմ, պետք է բաճկոն հագնել: Այսոր լավ յեղանակ է: Անձրևում է:

Devoir.

1. Copiez le texte et donnez entre parenthèses l'Infinitif des verbes de cette leçon.

2. Traduisez par écrit les phrases de l'exercice 2.

L'HIVER.

Plus de feuillage sur la branche,

Plus d'herbe verte en nos vallons.

Sur le coteau, la neige blanche

Et sur la rivière, les glaçons.

Petits oiseaux, pour vous repaître

En vain cherchez-vous quelque grain,

Accourez tous sur ma fenêtre,

Petits oiseaux, voici du pain.

Malon.

le feuillage

le glaçon

la branche

se repaître

le coteau

en vain

le grain

accourir

Devoir.

1. Copiez cette poésie.

2. Apprenez la poésie par cœur.

Apprendre et écrire de mémoire

tion: révolution, conversation, illumination

an: blanc, marchand, grand

oi: toi, bois, moi, soir, froid, noir

ph: phrase, orphelin, orthographe

ei: treize, seize

REVISION II.

1. Relisez les leçons 3, 7, 13, 14, 15, 18.
2. Mettez au Passé composé les phrases suivantes:

Je suis gai. Tu travailles bien. Nous avons de beaux livres.
Elle parle bien français. Vous jouez au football. Ils écoutent la leçon.

3. Conjuguez au Passé composé à la forme négative:

„Être malade“

4. Conjuguez au Passé composé à la forme interrogative:

„Préparer sa leçon“

5. Comptez de 20 à 80.

6. Faites l'analyse grammaticale et posez des questions pour les propositions suivantes:

Le père Barbarin a vu un homme.

Les arbres se courbent sous la neige.

Les vêtements nous protègent contre le froid.

7. Traduisez en français les phrases suivantes:

Տասը տարեկան տղան յեկավ մանկատուն: Ի՞նչպե՞տ ես դու կոչվում: Վճրանդից ես դու յեկել, հարցրին յերեխաները: Տղան պատմեց իր պատմութիւնը: Նա ծնողներ չունի: Նա ապրել էր փոքր քաղաքում:

DIX-NEUVIÈME LEÇON.

NOTRE VOL POUR L'AMÉRIQUE.

Le 16 juin 1937. Nous avons fait notre dernier vol de contrôle. Tout est en ordre, tout va bien. Nous voilà—prêts!

Le 18 juin. A minuit passé nous avons mis nos vêtements de voyage: linge en soie, linge en laine, puis chaussettes de soie, chaussettes de laine, enfin la culotte et la vareuse.

Chacun de nous a pris une tasse de thé fort, du pain au beurre avec du caviar.

Nous voilà sur l'aérodrome! L'avion nous attend. Notre mécanicien met le moteur en mouvement et l'écoute attentivement. Le moteur est en ordre. Nous serrons des dizaines de mains tendues. L'avion décolle. Nous voilà envolés pour l'Amérique par le Pôle Nord!

Mots à retenir.

le vol	minuit
le linge	chacun
la soie	la chaussette
la laine	le mécanicien
le caviar	décoller

Mettre en mouvement

GRAMMAIRE.

Le voilà parti.

Nous avons lu ce journal.

Chacun a pris une tasse de thé.

Nous avons fait notre vol de contrôle.

Յերբորդ խմրի բայերի Participe passé ժամանակը վերջափոխում է i, u, s, t տառերով՝

Partir—parti, lire—lu, prendre—pris, faire—fait, écrire—écrit.

Passé composé des verbes:

Faire

J'ai fait	Nous avons fait
Tu as fait	Vous avez fait
Il, elle a fait	Ils, elles ont fait

Mettre

J'ai mis	Nous avons mis
Tu as mis	Vous avez mis
Il, elle a mis	Ils, elles ont mis

Prendre

J'ai pris	Nous avons pris
Tu as pris	Vous avez pris
Il, elle a pris	Ils, elles ont pris

Ծանոթութիւն: Նկատեցե՛ք, վոր „comprendre“ է „apprendre“ բայերի participe passé-ն լինում է „compris“, „appris“:

Exercices.

Répondez aux questions:

Quand les aviateurs sont-ils partis?

Quels vêtements ont-ils mis?

Qu'est-ce qu'ils ont pris pour le déjeuner avant leur départ?

Qu'a fait le mécanicien?

Pourquoi a-t-il écouté le moteur?

Que prenez-vous le matin pour votre déjeuner?

Petits problèmes d'orthographe.

On écrit le mot chaussette avec deux „s“ (ss) et deux „t“ (tt).

Citez quelques mots qui ont deux s (ss) ou deux t (tt).

On écrit le verbe appendre avec deux „p“ (pp).

Citez quelques mots qui ont deux „p“ (pp).

Devoir.

1. Conjuguez à la forme interrogative du Passé composé:

„Apprendre le français“

et à la forme négative: „Faire sa promenade“.

2. Trouvez dans le texte les verbes au Passé composé et mettez les au Présent.

3. Formez deux phrases d'après l'exemple ci-dessous:

Il fait froid.

VINGTIÈME LEÇON.

NOTRE VOL POUR L'AMÉRIQUE.

(Suite)

Le vol dure depuis treize heures. A seize heures dix j'ai lancé un radiogramme: „A tous! A tous! Nous contournerons les nuages et nous nous dirigeons vers l'île Rodolphe.“ Il fait froid. Notre avion prend de la hauteur.

Mais voilà que quelques parties de l'avion commencent à se couvrir de glace. Personne au monde ne peut comprendre ce que le pilote éprouve à ces moments-là! Mon cœur se serre

à l'idée que l'avion va être changé en glaçon. Quoi, se soumettre à la force aveugle de la nature! Jamais!

Donnons du gaz! Le moteur se met au travail de toutes ses forces. L'avion monte, monte toujours. Enfin, nous voilà au-dessus des nuages. Oh, joie! Voici le soleil! le beau soleil!

Mots à retenir.

se diriger	changer
contourner	se soumettre
l'île	aveugle
éprouver	jamais
se serrer	au-dessus

Se mettre au travail

GRAMMAIRE.

Nous nous dirigeons vers l'île Rodolphe.

Compléments circonstanciels de lieu (*Տեղի պարզաներ*)

Նախադասութեան մեջ տեղի պարզաները պատասխանում են ուն? Դ'ու? (վերտեղ, հւր, վերտեղոց) հարցին:

Ex.: *Nous restons dans l'air. Nous revenons de l'Amérique.*

Exercices.

1. Répondez aux questions:

Quel radiogramme a lancé l'aviateur?

Quand l'a-t-il lancé?

Qu'est-ce qui arrive à l'avion quand il a pris de la hauteur?

Que fait le pilote pour sauver l'avion?

2. Faites l'analyse grammaticale des phrases suivantes:

„Donnons du gaz!“

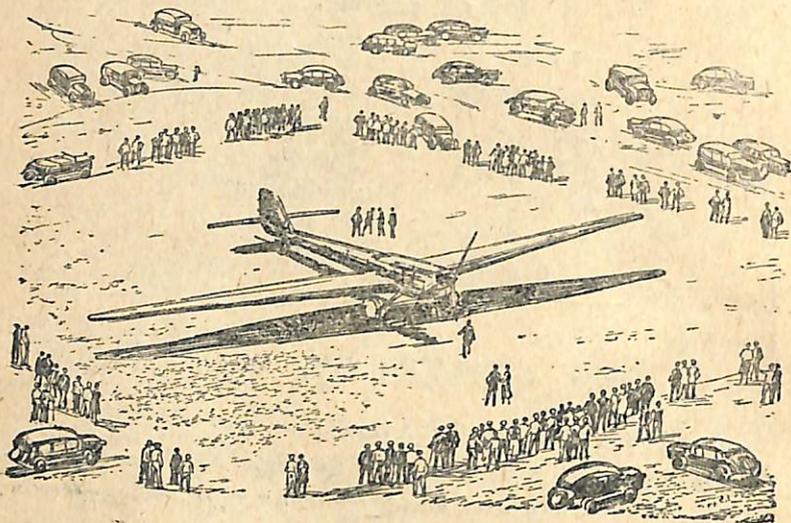
„L'avion monte.“

„Voici le beau soleil!“

Ex.: *Donnons—verbe, impératif, 1-re personne du pluriel, du—article partitif, gaz—substantif, masculin, singulier.*

Devoir.

1. Copiez le texte et soulignez les compléments circonstanciels de lieu.
2. Conjuguez le verbe écrire au Passé composé.

VINGT-ET-UNIÈME LEÇON.

NOTRE VOL POUR L'AMÉRIQUE.

(Suite)

Soixante heures de vol! Nous cherchons la liaison par radio. Voici un appel. Je mets l'appareil-écouteur. L'appel se répète. J'entends bien. C'est parfait. Sans aucun doute nous survolons l'Amérique. Il est quinze heures vingt. Il y a soixante-deux heures que nous sommes dans l'air. Je commence à descendre... Je vois la terre... Voilà l'aérodrome, Je fais un virage et l'aile rouge glisse vers la terre. Le moteur se tait. L'avion fait doucement la descente. Le voilà qui court sur l'aérodrome et je me dis: Nous avons accompli notre tâche, la tâche que nous a confié notre peuple et notre Chef bien-aimé Staline.

La „Pravda“ du 19 juillet 1937.

Mots à retenir.

soixante	doucement
l'appareil-écouteur	la descente
le virage	accomplir
l'aile	confier
se tait	le peuple

C'est parfait
Sans aucun doute

GRAMMAIRE.

Conjugaison du verbe „dire“

Présent	Passé composé
Je dis	J'ai dit
tu dis	tu as dit
il, elle dit	il, elle a dit
nous disons	nous avons dit
vous dites	vous avez dit
ils, elles disent	ils, elles ont dit

Conjugaison du verbe „entendre“

Présent	Passé composé
J'entends	J'ai entendu
tu entends	tu as entendu
il, elle entend	il, elle a entendu
nous entendons	nous avons entendu
vous entendez	vous avez entendu
ils, elles entendent	ils, elles ont entendu

Exercices.

1. Répondez aux questions:
Pourquoi l'avion se couvre-t-il de glace?
Combien d'heures les aviateurs restent-ils dans l'air?
Que survolent-ils?
Que fait le pilote?
Les aviateurs ont-ils accompli leur tâche?

2. Composez des phrases avec les mots suivants:

Dites, vous, à, que, Jean.

Comprennent, bien, leçon, ils, leur.

3. Traduisez de l'arménienne en français:

Որպանները թողում են դեպի Ամերիկա Հյուսիսային
քաղաք: Ցուրտ է: Սալառնակը ծածկվում է սառույցով: Սալառ-
նակը բարձրանում է ամպերից վերև (au-dessus): Որպանները
կատարեցին իրենց առաջադրանքը:

Devoir.

1. Copiez le texte et soulignez les compléments circonstanciels de lieu.

2. Coujugez au Présent et au Passé composé: „Je comprends ma leçon.“

3. Mettez les verbes entre parenthèses au Passé composé de l'Indicatif:

Nous (entendre) l'appel. J'(répondre) à l'appel. J' (comprendre) bien ce que j'(entendre). Il (prendre) l'appareil-écouteur. Ils (entendre) l'appel, ils (comprendre). Ils (répondre) à l'appel.

LE BLÉ.

Le blé sort en herbe. La neige
Contre les froids noirs le protège.

Puis du blanc tapis

Avril fond les derniers vestiges,
Et l'on sent déjà dans les tiges

Grossir les épis.

André Theuriet.

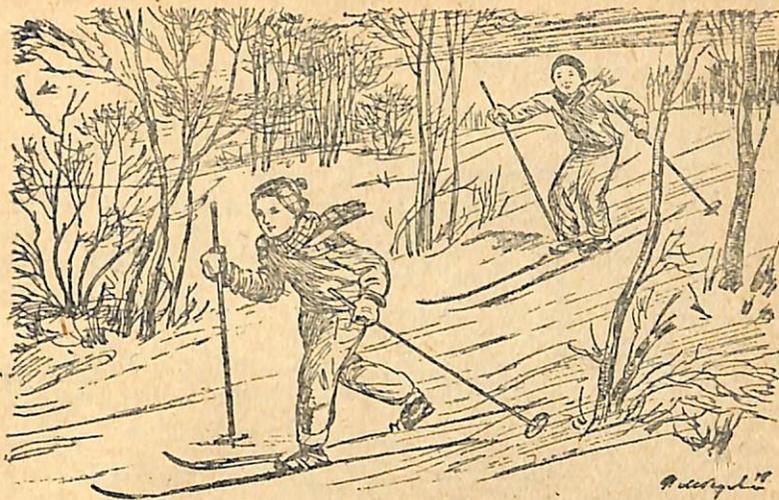
Mots à retenir.

protéger	le blé
le tapis	la tige
fondre	l'épi
le vestige	grossir

Le blé sort en herbe

Devoir.

Copiez la poésie et apprenez-la par cœur.

VINGT-DEUXIÈME LEÇON.

LE JOUR DE REPOS.

Aujourd'hui, jour de repos, je me lève un peu plus tard que d'habitude. Le soleil rit déjà sur les vitres gelées. La neige est blanche. Je regarde le thermomètre: juste ce qu'il me faut—il gèle, mais pas trop fort. Une belle journée pour aller à la campagne et faire du ski. Je frappe à la porte de ma sœur.

— Vite habille-toi, Marie, il est temps.

— Mais non, le train ne part qu'à onze heures, ne te dépêche pas, dit Marie.

J'endosse mon costume, je prends mes skis, je sors de la chambre. En même temps que moi, Marie ouvre sa porte. Nous regardons si tout est en ordre.

— Où as-tu donné rendez-vous à Jules?—demande Marie.

— A la gare, A onze heures moins dix il doit être là pour prendre les billets.

— Eh bien, en route!

Oh! la bonne journée à l'air frais!

Mots à retenir.

tard	juste
d'habitude	le train
la vitre	endosser
gelé	je sors
le thermomètre	la gare
un billet	

Il est temps
En même temps

GRAMMAIRE.

Habille-toi!

Ne te dépêche pas!

Verbe pronominal (Անդրադարձ բայ)

Անդրադարձ բայերը խոնարհվում են յերկու միևնույն դեմքի անձնական զերանունների հետ: Առաջին զերանունը վրում է յենթակա, յերկրորդ՝ խնդիր:

Ex.: Je m'habille vite.
յենթակա խնդիր ստորոգյալ

Verbe „se dépêcher“

Forme affirmative

Je me dépêche
tu te dépêches
il, elle se dépêche
nous nous dépêchons
vous vous dépêchez
ils, elles se dépêchent

Forme négative

Je ne me dépêche pas
tu ne te dépêches pas
il, elle ne se dépêche pas
nous ne nous dépêchons pas
vous ne vous dépêchez pas
ils, elles ne se dépêchent pas

Հաստատական նախադասութեան մեջ յերկու զերանուններն էլ գրվո մ են բայից առաջ:

Ex: Je me lave.

Ժխտական նախադասութեան մեջ ու-ն գրվում է զերանունների միջև, իսկ pas-ն բայից հետո:

Ex: Tu ne te dépêches pas.

Հաստատական ձևի հրամայական յեղանակում առաջի զերանունը զեղջվում է, իսկ յերկրորդը գրվում է բայից հետո:

Յեղակի թվի յերկրորդ դեմքում te զերանունը փոխարինվում է toi զերանունով:

Ex: Dépêche-toi! Dépêchons-nous! Dépêchez-vous!

Հրամայական յեղանակի ժխտական ձևում զերանունը գրվում է բայից առաջ:

Ex.: Ne te dépêche pas!

Exercices.

1. Répondez aux questions:

- Quand le garçon se lève-t-il le jour de repos?
- Quel temps fait-il?
- Où veut-il aller?
- Pourquoi veut-il aller à la campagne?
- Que dit-il à sa sœur?
- Que lui répond-elle?
- Quand le train part-il?
- Les enfants se dépêchent-ils?
- Où le frère a-t-il donné rendez-vous à Jules?
- Que fait Jules à la gare?

2. Racontez comment vous avez passé votre jour de repos.
3. Formez des phrases d'après les exemples ci-dessous:

- En hiver Jules fait du ski.
- J'ai donné rendez-vous à mon camarade.
- A midi je sors de la maison.
- Vous endossez votre paletot quand vous sortez.

Ex.: Nous faisons tous du ski en hiver.

Devoir.

1. Conjuguez au Présent et à l'Impératif à la forme affirmative et négative: „Se laver à l'eau froide.“
2. Traduisez de l'arménienne en français:
  - Յեռ վեր եմ կենո մ առավոտյան ժամի 8-ին: (se lever)
  - Նա լվացվում է սառը ջրով: (se laver)
  - Սենք արագ ենք հագնվում: (s'habiller)
  - Մարիամը ասում է յեղալը՝ «Մի՛ շտապիր»: (se dépêcher)

VINGT-TROISIÈME LEÇON.

UNE LETTRE.

Cher ami.

Comment ça va? Te remets-tu après ta maladie? Te plais-tu au sanatorium? Chez nous à l'école tout va bien. Nous étudions beaucoup, mais cependant je trouve le temps de patiner. Les jours de repos je fais du ski.

Voilà une grande nouvelle: nous avons préparé un spectacle pour le jour de l'an. Nous avons joué une scène du „Bourgeois Gentilhomme“ de Molière.

Que fais-tu, toi? Comment vous amusez-vous là-bas? Fais-tu du sport ou restes-tu plutôt à la maison? Avez-vous un régime? A quelle heure te couches-tu? A quelle heure prends-tu tes repas? J'ai un ami Pierre Marinoff qui est dans le même sanatorium que toi. Le connais-tu? Si tu le vois, salue-le de ma part. Remets-toi au plus vite. Soigne-toi bien. Rappelle-toi que:

se lever à six,
déjeuner à dix,
dîner à six,
se coucher à dix
font vivre dix fois dix.

Mes amitiés.

Ton ami *Jean*.

Mots à retenir.

la maladie	se plaire
le régime	se remettre
vivre	se soigner
s'amuser	se rappeler
se connaître	le sanatorium

Salue le de ma part.
Tout va bien.
Comment ça va?
Au plus vite.
Mes amitiés.

GRAMMAIRE.

Complément circonstanciel de temps.

A quelle heure te couches-tu?

Je me couche à dix heures.

Complément circonstanciel de temps (ժամանակի պարագան) նախադասության մեջ պատասխանում ե՞րբ? (յե՞րբ) հարցին:

Le pilote	a lancé	un radiogramme	à seize heures.
sujet	verbe	complément direct	complément circonstanciel de temps

A quelle heure te couches-tu?

2. Անդրադարձ բայերի հարցական ձևում դերանուն-յին-թական դրվում ե բայից հետո, ինչպես սովորաբար հարցական ձևի ժամանակ, իսկ յերկրորդ դերանուն-խնդիրը մնում ե իր տեղում:

Ex.: *Tu te lèves à dix heures.*

A quelle heure te lèves-tu?

Exercices.

1. Répondez aux questions:

Qui a écrit cette lettre?

Où se trouve l'ami de Jean?

Pourquoi est-il au sanatorium?

Y a-t-il un régime au sanatorium?

Quand se couche-t-il au sanatorium?

Quand se lève-t-il?

Est-ce qu'il fait du sport?

2. Racontez:

Quel sport d'hiver connaissez-vous?

Quel sport d'été aimez-vous?

Devoir.

1. Copiez les phrases suivantes et mettez-les à la forme interrogative.

Je me lève à sept heures. Tu t'habilles vite. Nous nous amusons au théâtre. Il se remet de sa maladie. Vous vous soignez bien. Elles se lavent chaque jour à l'eau froide.

2. Écrivez trois propositions avec des compléments circonstanciels de temps.

VINGT-QUATRIÈME LEÇON

LE 8 MARS.

Le 8 Mars est un bien grand jour.

Je me rappelle trop bien la vie des femmes avant la Révolution pour ne pas me réjouir chaque fois que le 8 mars ar-

rive. Voyez-vous, j'ai trois fils et quatre filles et quand je pense que tous mes enfants sont heureux, le cœur me saute de joie dans la poitrine.

A la naissance de ma première fille j'ai bien pleuré. Je me suis dit: „Pauvre petite, la vie du pauvre monde est assez difficile pour les garçons et pour une fille elle l'est deux fois plus.

Et voyez donc maintenant: mes filles sont peut-être plus heureuses encore que mes garçons. Voilà leurs portraits. Regar-

dez-les donc! La première est ingénieur, elle travaille à Lénin-grad. Elle a une grande famille, sa troisième fille a passé l'été chez moi: c'est une bien jolie petite, qui va déjà à l'école. Ma seconde fille est docteur, la troisième, Marie, est député au Soviet de Moscou. La quatrième fait encore ses études. Mes trois garçons ont aussi fait leur chemin. Le troisième est venu me voir l'autre jour. Ils sont tous—filles et garçons—très bons pour leur mère, mais ce sont les filles qui me donnent le plus de joie. Pensez donc, mes filles ont les mêmes droits que leurs frères! Ah, oui! la Révolution a libéré la femme, c'est moi qui vous le dis, moi, une vieille, qui a vu la vie des femmes avant la Révolution.

Mots à retenir.

se réjouir	arriver
le droit	libérer
à la naissance	difficile
peut-être	la poitrine

Je me suis dit
Ils ont fait leur chemin
Faire ses études

GRAMMAIRE.

Adjectifs numéraux ordinaux

Ma première fille est ingénieur.

La troisième fille est député au Soviet de Moscou.

Adjectifs numéraux ordinaux (դասական թվականները)
Կարգվում են քանակական թվականներից **ի՛նք** վերջավորու-
թյան ողնությամբ:

Mon troisième fils est venu me voir l'autre jour.

Բացառություն՝ un-premier—une-première.

Exercices.

1. Répondez aux questions:

Que fêtons-nous le 8 mars?

Qui raconte l'histoire de sa famille?

Pourquoi la mère a-t-elle pleuré à la naissance de sa première fille?

Combien de filles a-t-elle?

Combien de fils a-t-elle?

Que fait sa première fille?

Et la seconde?

Et la troisième?

Et la quatrième?

Qui est venu voir la mère?

Ses filles sont-elles heureuses?

Qu'a fait la Révolution pour la femme?

2. Faites l'analyse grammaticale des phrases suivantes:

Je me rappelle la vie des femmes avant la Révolution.

Ma première fille travaille à Léninegrad.

3. Faites oralement des phrases avec les mots et les expressions à retenir (v. p. p. 66, 69).

Ex.: *Tout va bien. A l'école tout va bien.*

Se remettre — je me remets toujours vite après une maladie.

Devoir.

1. Copiez le texte et soulignez les adjectifs numéraux ordinaux.

2. Énumérez (*թվեցեք*) vos leçons d'aujourd'hui.

Ex.: *Notre première leçon est une leçon de français.*

Notre . . . . .

REVISION III

1. Relisez les leçons 8, 11, 12, 18.

2. Décrivez l'automne, l'été et l'hiver. Dites quel temps il fait en automne, en été, en hiver. Comment est le ciel, comment sont les arbres; y a-t-il de l'herbe et des fleurs? etc.

3. Formez quatre phrases au Passé composé avec des mots suivants:

Hier, je, théâtre, aller, à.

Hier, nous, la maison, à, dix heures, revenir, à.

Hier, ils, comprendre, la leçon, bien.

Hier, nous, bien, répondre, à, le maître.

4. Remplacez les points par des adjectifs numéraux ordinaux.

Je lis ... leçon. Il est assis au ... banc.

Le ... livre est un livre français.

La ... leçon est la leçon d'arithmétique.

5. Relisez les leçons 19, 20, 21.

Racontez ce que vous savez sur le vol pour l'Amérique par le Pôle Nord.

6. Relisez les leçons 22, 23, 24.

Racontez, comment vous avez passé votre journée de repos.

7. Choisissez quatre phrases dans le texte et faites des questions pour le sujet et pour le verbe.

8. Faites l'analyse grammaticale des propositions suivantes:

Ma première fille est docteur à la maison d'enfants.

Hier soir le père Barbarin est revenu de Paris.

Maman Barbarin est partie en ville.

Il m'a envoyé me coucher très tôt.

A seize heures dix j'ai lancé un radiogramme.

9. Traduisez en français les phrases suivantes:

*Յէրբ թոան Խորհրդային ողջուները Հյուսիսային բևեռով
դեպի Ամերիկա (հունիսի 16-ին 1937 թ.):*

*Թուչքը տեկց 60 ժամ: Ողջուները հասան Ամերիկա 1937
թվի հունիսի 19-ին: Նրանք կատարեցին իրենց առաջադրանքը:*

Apprendre et écrire de mémoire

ծ—contrôle, pôle, plutôt

—thé

pp—appel, appareil

—vingt

cc—accomplir

ment—doucement, lentement, seulement

c—blanc, banc

VINGT-CINQUIÈME LEÇON.

LE CHAT MYSOUFF.

Nous demeurons rue de l'Ouest et nous avons un chat. Il s'appelle Mysouff. Ce chat a manqué sa vocation; il a le caractère d'un chien. Je vais au bureau tous les matins à neuf heures et demie, et tous les soirs je reviens à cinq heures un quart. Tous les matins Mysouff me conduit jusqu'à la rue de mon bureau. Tous les soirs Mysouff m'attend dans la même rue.

Du plus loin qu'il m'aperçoit il frotte le pavé de sa queue, puis se promène sur toute la ligne de la rue de l'Ouest, la queue en l'air. Au moment où je mets le pied dans la rue de l'Ouest, il me saute aux genoux comme un chien, puis il reprend le chemin de la maison. A vingt pas de la maison il se retourne et rentre au galop.

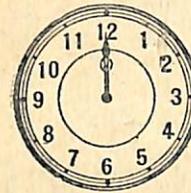
Alexandre Dumas.

Mots à retenir.

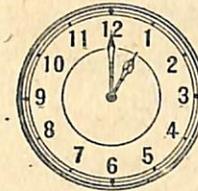
demeurer	le pavé
une demie	la queue
un quart	le genou
frotter	se retourner

Il a manqué sa vocation
Du plus loin qu'il m'aperçoit

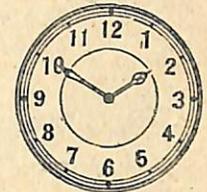
Quelle heure est-il?

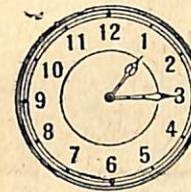
Il est midi.

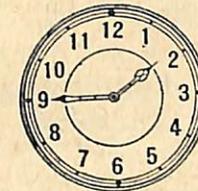
Il est une heure.

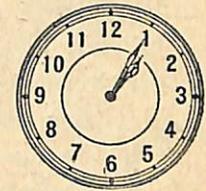
Il est deux heures moins dix

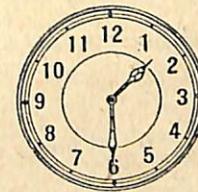
Il est une heure un quart.

Il est deux heures moins le quart.

Il est une heure cinq.

Il est une heure et demie.

GRAMMAIRE.

A vingt pas de la maison il se retourne.

Գրելու ժամանակ **vingt** et **cent** թվականներն ոտանում են հոգնակի թվում **s** վերջավորութուն, յեթե նրանցից հետո ուրիշ թվականներ չեն գրվում:

Ex.: 80—*quatre-vingts.*

200—*deux cents.*

Իսկ յեթե նրանցից հետո ուրիշ թվահաններ են գրվում,
այդ դեպքում նրանք 8 վերջավորութունն չեն ստանում:

Ex.: 84—*Quatre-vingt-quatre.*

Trois cent trois.

Exercices.

1. Répondez aux questions:

Où demeure l'auteur de ce récit?

Où va-t-il chaque jour?

Qui le conduit jusqu'au bureau?

A quelle heure l'auteur va-t-il à son bureau?

A que le heure revient-il?

Qui l'attend au bout de la rue?

Que fait le chat quand il voit son maître?

Se retourne-t-il avant d'entrer dans la maison?

Allez-vous chaque jour à l'école?

A quelle heure revenez-vous?

A quelle heure dînez-vous?

Le chat d'Alexandre Dumas vous plaît-il?

Quelle vocation a manqué Mysouff?

2. Demandez a vos camarades ce qu'ils font à telle heure?

Ex.: *Que fais-tu à 9 heures du matin; ou à telle heure de la journée, à midi etc.*

Comptez:

81—*Quatre-vingt-un*

82—*Quatre-vingt-deux, etc.*

90—*Quatre-vingt-dix.*

91—*Quatre-vingt-onze, etc.*

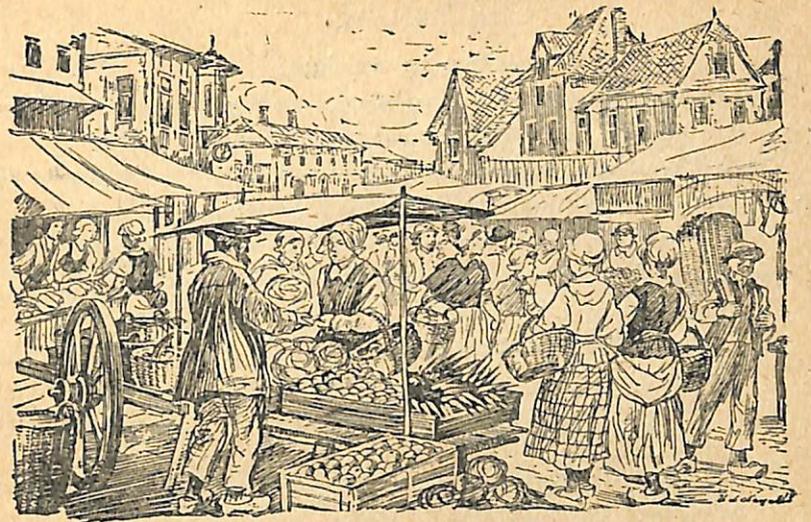
100—*Cent*

200—*Deux cents*

1000—*Mille*

Devoir.

1. Copiez les phrases ayant des compléments circonstanciels de lieu et de temps.

VINGT-SIXIÈME LEÇON.

LE JOUR DE FOIRE.

Je suis déjà grand. Je vais à l'école. Oh, la belle rue, si vivante les jours de foire.

Les beaux chevaux! les jolies poules qui crient dans leurs paniers! les femmes en robe rouge avec un tablier vert, les pommes roses, les paniers de fruits, les choux verts.

Il y a une auberge tout près de l'école. On y décharge souvent le foin. Le foin où l'on s'enfuit jusqu'aux yeux, d'où l'on sort avec des brins qui vous restent dans le cou, le dos, les jambes.

On perd ses livres dans le foin, son petit panier, une gaioche. Toutes les joies d'une fête, toutes les émotions d'un danger.

D'après J. Vallès: „Jacques Vingtras, L'enfant.“

Mots à retenir.

vivante	souvent
la foire	le foin
le panier	le dos

GRAMMAIRE.

On décharge du foin.

Անդեմ դարձվածք արտահայտելու համար բոլոր հետ միշտ գրվում է անորոշ դերանունն *pronom impersonnel* „on“
 Հայերենում անդեմ դարձվածքը արտահայտվում է հոգնակի թվի յերրորդ դեմքով առանց դերանունի՝ «առում են»:
 Իսկ ֆրանսերենում նա արտահայտվում է յեզակի թվի յերրորդ դեմքով **on** անդեմ դերանունի հետ:

Ex.: *On sonne.*

On sort avec des brins.

Exercices.

1. Répondez aux questions;

Où se trouve l'école?

Y a-t-il une foire près de l'école?

Quels animaux y a-t-il à la foire?

Quels vêtements portent les femmes?

Quels légumes y a-t-il à la foire?

Que décharge-t-on près de l'école?

Comment sort-on du foin?

2. Mettez à la forme impersonnelle:

Aller à l'école. Prendre ses livres et ses cahiers.

Rester à la maison quand il pleut.

3. Traduisez de l'arménienne en français:

Այսօր լավ ելին պատասխանում դասարանում: Ասում են Վոր Պետրոսը հիվանդ է:

Նայիր, ինչ լավ են տեսիլս խաղում:

Devoir.

1. Copiez le texte et soulignez les phrases à la forme impersonnelle. Écrivez les noms de tous les fruits et de tous les légumes que vous connaissez.

2. Posez des questions auxquelles les phrases suivantes serviront de réponses.

Il y a une auberge tout près de l'école.

On s'enfouit jusqu'aux yeux dans le foin.

On perd ses livres dans le foin, son petit panier, une galoche.

Apprendre et écrire de mémoire

h	—herbe, habitude, homme, horizon, humanité
gn	—campagne, soigner, montagne, baigner
ille	—billet, fille, famille, feuille
nn	—connaître, donner, sonner
mm	—commune, communiste, grammaire

3. Complétez les phrases suivantes:

Je ... à l'école à ..

Tu ... de l'école à ...

Il dîne à ...

Vous vous couchez à ...

Ils se lèvent à ...

Elles ... à l'école à ...

Nous ... de l'école à ...

Hier ils ... du théâtre à ...

VINGT-SEPTÈME LEÇON.

PÈRE ET FILS.

Le soir, Pierre, déjà au lit, bavarde avec son père:

— Oh! quelle bonne journée j'ai passée aujourd'hui!

— Vraiment? dit le père, conte-moi ça.

— Tu sais, nous sommes allés à la campagne...

— Qui ça nous?

— Marie et moi.

— Qui est cette Marie? demande le père.

— Mais tu la connais bien, voyons! C'est la sœur de Paul.

— Ah! oui, maintenant je me rappelle. Alors vous êtes allés à la campagne?

— Et nous avons passé toute la journée à faire du ski. Et toi, papa, où as-tu été?

— Moi, je suis allé à la maison de repos, où j'ai joué aux échecs.

— Avec oncle André?

— Non, il n'est pas venu aujourd'hui.

— Sais-tu, papa, reprend Pierre, je n'aime pas les échecs, moi.

— Oh! bien sûr, mon garçon, tu préfères courir. Moi, je suis déjà un peu vieux pour ça.

— Et maman, demande Pierre. Où a-t-elle été aujourd'hui?

— Ta tante est venue et elles sont allées avec les petits au théâtre des enfants.

— Qu'est-ce qu'on a donné aujourd'hui au théâtre?

— Ah, je ne sais pas et puis, tais-toi, il est temps de dormir. Bonne nuit, mon garçon.

Mots à retenir.

vraiment	l'oncle
conter	reprendre
maintenant	la tante
les échecs	se taire

Bien sûr

GRAMMAIRE.

Nous sommes allés à la campagne.

Il n'est pas venu aujourd'hui.

Ֆրանսերենում վորոշ բայեր խոնարհվում են **être** ստանդակ բայի հետ:

Այսպիսի բայերին են պատկանում որինակ՝ *aller, venir, entrer, rentrer, sortir, partir, tomber.*

être բայի հետ խոնարհվող բայերի *Participe passé-ն* համաձայնում է յենթակայի հետ սեռով և թվով:

Ex.: *Elles sont allées au théâtre.*

Conjugaison du verbe „**aller**“ Conjugaison du verbe „**venir**“

Passé composé	Présent	Passé composé
<i>Je suis allé</i>	<i>Je viens</i>	<i>Je suis venu</i>
<i>tu es allé</i>	<i>tu viens</i>	<i>tu es venu</i>
<i>il est allé</i>	<i>il vient</i>	<i>il est venu</i>
<i>elle est allée</i>	<i>elle vient</i>	<i>elle est venue</i>
<i>nous sommes allés</i>	<i>nous venons</i>	<i>nous sommes venus</i>
<i>vous êtes allés</i>	<i>vous venez</i>	<i>vous êtes venus</i>
<i>ils sont allés</i>	<i>ils viennent</i>	<i>ils sont venus</i>
<i>elles sont allées</i>	<i>elles viennent</i>	<i>elles sont venues</i>

Revenir բայը խոնարհվում է venir բայի որինակով:

Exercices.

1- Lisez le texte à deux: un élève sera Pierre, l'autre—papa.

2. Traduisez de l'arménienne en français:

Յերեկ յես դնացի քաղաքից դուրս: Հայրս հանգստի տանն եր: Նա շախմատ եր խաղում հորեղբայր Անդրեյի հետ: Մայրիկը յերեխաների հետ թատրոնումն եր: Մենք դահուկում ելինք ամբողջ որը:

3. Posez des questions auxquelles les phrases qui suivent serviront de réponses:

- 1) Nous sommes allés à la campagne.
- 2) Nous avons passé toute la journée à faire du ski.
- 3) Je suis allé à la maison de repos.
- 4) L'oncle André n'est pas venu.
- 5) La tante et maman sont allées au théâtre.

Devoir.

1. Copiez les verbes du texte mis au Passé composé et mettez-les au Présent.

2. Conjuguez, au Présent et au Passé composé: „*Revenir à la maison à 5 heures*“.

3. Relisez le texte et copiez les propositions ayant des compléments circonstanciels de lieu.

LA COMMUNE.

Le fracas du canon

S'entend à l'horizon:

C'est la Commune

Qu'on vient proclamer.

Chacun, chacune

Pour Elle vont s'armer.

Debout!

Paris tressaille. C'est la Bataille.

Debout!

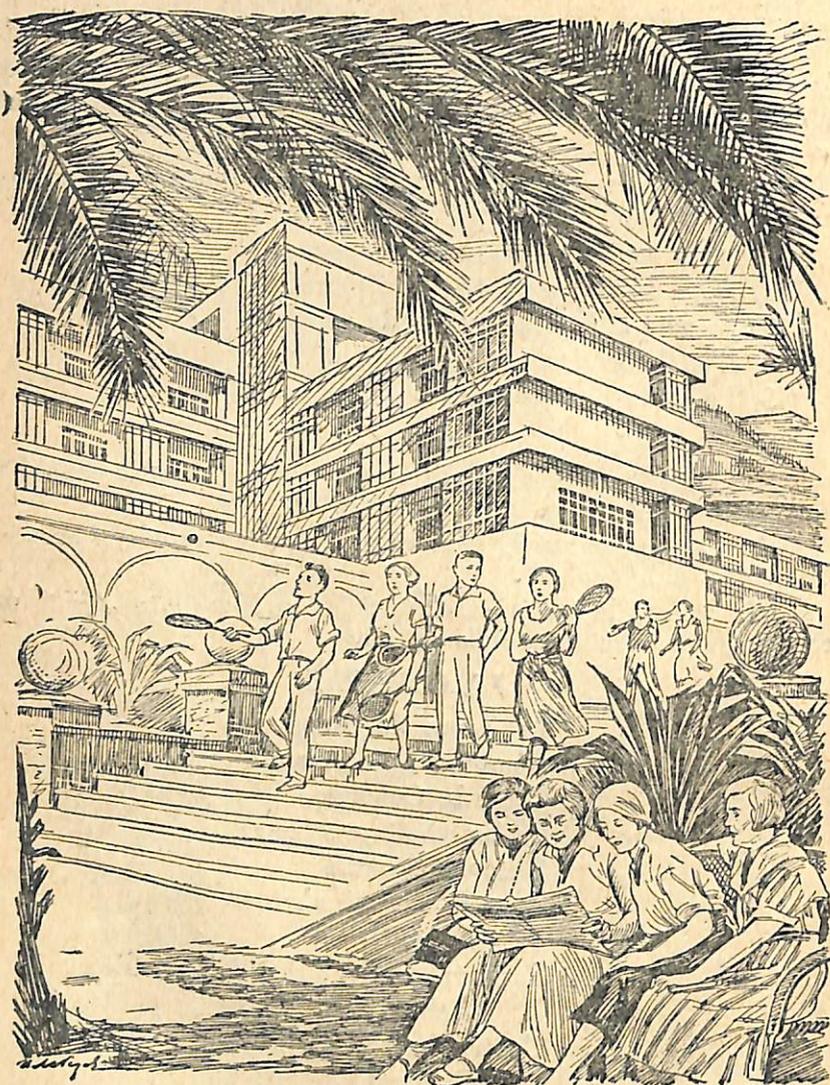
Contre Versailles,

Debout!

Louis Marchand.

Mots à retenir.

le fracas	ils vont s'armer
proclamer	tressaillir
à l'horizon	la bataille

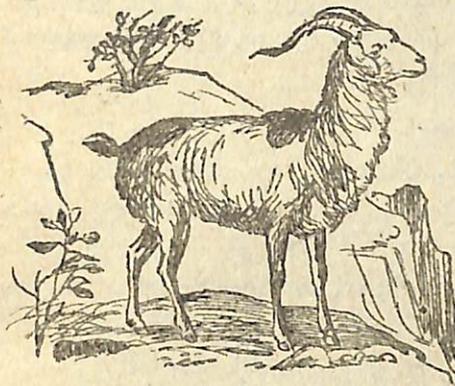

LES CITOYENS DE L'URSS ONT DROIT AU REPOS
Article 119 de la Constitution Stalinienne

VINGT-HUITIÈME LEÇON.

LA CHÈVRE DE M. SEGUIN.

M. Seguin n'a jamais eu de bonheur avec ses chèvres. Il les perd toutes de la même façon. Un beau matin elles cassent leur corde, s'en vont dans la montagne, et là le loup les mange. Ni la bonté de leur maître, ni la peur du loup, rien ne les retient. Ce sont des chèvres qui aiment le grand air et la liberté.

Il faut croire que M. Seguin ne comprendra jamais rien au caractère de ses chèvres.— C'est fini, se dit-il, les chèvres s'ennuient chez moi, je n'en garderai pas une. Cela finira toujours ainsi, le loup les mangera!

Pourtant il ne se décourage pas, et après la fuite de six chèvres de la même façon, il en achète une septième, seulement cette fois il a eu soin de la prendre toute jeune.

Ah, qu'elle est jolie la petite chèvre de M. Seguin! Qu'elle est jolie avec ses yeux noirs et ses longs poils blancs!

Mots à retenir.

casser	la corde
s'en vont	garder
le loup	décourager
la liberté	s'ennuyer
le poil	la fuite

De la même façon
Il faut croire

GRAMMAIRE.

Futur simple (Պարզ ապառնի)

Le loup mangera la chèvre de M. Seguin.

Cela finira toujours ainsi.

er և **ir** վերջավորութիւն ունեցող բայերի Futur simple կազմելու համար Infinitif-ին (անորոշ դերբային) ավելացվում են հետևյալ վերջավորութիւնները՝

ai, as, a, ons, ez, ont.

Ex.: *Le loup la mangera. Cela finira toujours ainsi.*

Infinitif-ում **re-**ով վերջավորվող բայերի մեջ **e** muet-ն սղվում է:

Ex.: *Il ne comprendra jamais rien au caractère de ses chèvres.*

Futur simple (Պարզ ապառնի)

Manger	Finir	Comprendre
Je mangerai	Je finirai	Je comprendrai
tu mangeras	tu finiras	tu comprendras
il, elle mangera	il, elle finira	il, elle comprendra
nous mangerons	nous finirons	nous comprendrons
vous mangerez	vous finirez	vous comprendrez
ils, elles mangeront	ils, elles finiront	ils, elles comprendront

Exercices.

1. Répondez aux questions:

M. Seguin a-t-il du bonheur avec ses chèvres?

Où s'en vont les chèvres de Monsieur Seguin?

Pourquoi s'en vont-elles dans la montagne?

Qui rencontrent-elles dans la montagne?

Que se dit monsieur Seguin?

Que fait-il après la fuite de six chèvres?

2. Décrivez la petite chèvre de Monsieur Seguin.

3. Mettez au Futur les phrases suivantes, en ajoutant le mot „demain“.

Demain je me...

Je me lève à 7 heures.

Tu déjeunes à midi et demie.

Je dîne à six heures moins le quart.

Nous finissons nos leçons à quatre heures.

Vous vous couchez à dix heures.

Ils se couchent à dix heures et demie.

Devoir.

1. Copiez le texte et soulignez les verbes: au Présent—d'un trait, au Passé composé—de deux et au Futur—de trois traits.

2. Composez vous-mêmes quelques petites phrases au Futur avec les verbes qui suivent:

manger, parler, choisir, apprendre, finir, comprendre.

Ex.: *Demain j'apprendrai bien ma leçon de français.*

VINGT-NEUVIÈME LEÇON.

LA CHÈVRE DE M. SEGUIN.

(Suite)

Un jour la chèvre regarde la montagne et se dit: Quel plaisir de courir dans la montagne sans cette maudite corde au cou!

A partir de ce moment elle s'ennuie, elle maigrit.

M. Seguin voit bien que sa chèvre a quelque chose, mais il ne sait pas ce que c'est. Un matin la chèvre lui dit dans son langage:

— Écoutez, monsieur Seguin, je m'ennuie chez vous, j'irai dans la montagne.

— Ah! Elle aussi! s'écrie M. Seguin. Il s'assied à côté de sa chèvre:

— Comment, Blanquette, tu veux me quitter?

Et Blanquette répond:

— Oui, monsieur Seguin.

— Est-ce que l'herbe te manque ici?

— Oh! non, monsieur Seguin.

— Veux-tu une corde plus longue?

- Ce n'est pas la peine, monsieur Seguin.
- Alors qu'est-ce qu'il te faut?
- Je veux aller dans la montagne, monsieur Seguin.
- Mais, malheureuse, tu ne sais pas qu'il y a le loup dans la montagne? Que feras-tu quand il viendra?
- Je lui donnerai des coups de corne, monsieur Seguin.
- Le loup se moque bien de tes cornes. Il m'a déjà mangé beaucoup de chèvres. Tu sais bien. la pauvre vieille Renaude, forte et méchante comme un bouc, elle s'est battue avec le loup toute la nuit... puis le matin le loup l'a mangée.
- Là-dessus M. Seguin emporte la chèvre dans une étable et ferme la porte.

Malheureusement il a oublié la fenêtre [et dès qu'il a tourné le dos, la petite est partie.

Mots et expressions à retenir.

maigrir	la corne
s'assied	elle s'est battue
à côté	méchant
malheureuse	une étable

A partir de ce moment
Ce n'est pas la peine
Dès qu'il tourne le dos

GRAMMAIRE.

Que feras-tu quand le loup viendra?

Conjugaison du verbe „faire“

Présent de l'Indicatif	Passé composé	Futur
<i>Je fais</i>	<i>J'ai fait</i>	<i>Je ferai</i>
<i>tu fais</i>	<i>tu as fait</i>	<i>tu feras</i>
<i>il, elle fait</i>	<i>il, elle a fait</i>	<i>il, elle fera</i>
<i>nous faisons</i>	<i>nous avons fait</i>	<i>nous ferons</i>
<i>vous faites</i>	<i>vous avez fait</i>	<i>vous ferez</i>
<i>ils, elles font</i>	<i>ils, elles ont fait</i>	<i>ils, elles feront</i>

Impératif: *Fais! Faisons! Faites!*

Conjugaison du verbe „venir“

Présent de l'Indicatif	Passé composé	Futur
<i>Je viens</i>	<i>Je suis venu</i>	<i>Je viendrai</i>
<i>tu viens</i>	<i>tu es venu</i>	<i>tu viendras</i>
<i>il, elle vient</i>	<i>il est venu</i>	<i>il, elle viendra</i>
	<i>elle est venue</i>	
<i>nous venons</i>	<i>nous sommes venus</i>	<i>nous viendrons</i>
<i>vous venez</i>	<i>vous êtes venus</i>	<i>vous viendrez</i>
<i>ils, elles viennent</i>	<i>ils sont venus</i>	<i>ils, elles viendront</i>
	<i>elles sont venues</i>	

Impératif: *Viens! Venons! Venez!*

Exercices.

1. Répondez aux questions:

- Que dit la chèvre à M. Seguin?
- Où veut-elle aller?
- Est-ce l'herbe qui lui manque?
- Que dit Monsieur Seguin à sa chèvre?
- Que répond la chèvre à M. Seguin?
- Que fait M. Seguin?

2. Apprenez par cœur la conversation de la petite chèvre avec M. Seguin et récitez-la à deux.

3. Composez 3 phrases au présent de l'Indicatif deuxième personne du pluriel avec les verbes: *être, dire, faire*.

4. Traduisez les phrases suivantes:

- Այժմ կթողնի M. Seguin-ին:*
- Ի՞նչ կանի այժմ, լերը գայլը դա:*
- Նա կխփի նրան յեղջյուրներով: Գայլը կուտի այժին:*

Devoir.

1. Mettez le verbe *faire* [au *aller* aux temps indiqués entre parenthèses.

Nous (Présent) une promenade chaque jour.

Vous (Futur) cette leçon demain.

Ils (Futur) demain à l'école.

Tu (Présent) ton devoir.

Vous (Présent) avec nous au parc de culture et de repos.

2. Répondez par écrit aux questions de l'exercice.

TRENTIÈME LEÇON.

LA GHÈVRE DE M. SEGUIN.

(Suite)

Quand la chèvre blanche arrive dans la montagne, tout lui fait fête, les arbres se baissent jusqu'à terre pour la caresser du bout de leurs branches. Notre chèvre est heureuse. Plus de corde, rien qui l'empêche de sauter, de courir à sa guise.

Quelle herbe! fraîche, faite de mille fleurs! C'est bien autre chose que le gazon de M. Seguin.

La chèvre blanche se jette là-dedans, les jambes en l'air.

Puis, tout à coup elle se remet sur ses pattes. Hop! la voilà qui court, tête en avant, là-haut, là-bas, partout... C'est une bonne journée pour la chèvre de M. Seguin.

Tout à coup le vent devient frais. C'est le soir.—Déjà? dit la petite chèvre. Elle entend un hurlement dans la montagne: Hou! Hou! Elle pense au loup. Au même moment une

trompe sonne au loin. C'est ce bon M. Seguin qui appelle la chèvre.

— Hou! Hou! fait le loup.

— Reviens! Reviens!—crie la trompe.

Blanquette a envie de rentrer, mais quand elle pense à la corde, elle préfère rester.

La trompe ne sonne plus...

La chèvre entend un bruit de feuilles. Elle se retourne et voit deux oreilles courtes et deux yeux qui brillent. C'est le loup.

Mots à retenir.

caresser	les pattes
empêcher	là-haut
mille	là-bas
un hurlement	une trompe
préférer	une oreille

Tout à coup

GRAMMAIRE.

Conjugaison du verbe „aller“

Présent de l'Indicatif. Passé composé. Futur

<i>Je vais</i>	<i>Je suis allé</i>	<i>J'irai</i>
<i>tu vas</i>	<i>tu es allé</i>	<i>tu iras</i>
<i>il, elle va</i>	<i>il est allé</i>	<i>il, elle ira</i>
	<i>elle est allée</i>	
<i>nous allons</i>	<i>nous sommes allés</i>	<i>nous irons</i>
<i>vous allez</i>	<i>vous êtes allés</i>	<i>vous irez</i>
<i>ils, elles vont</i>	<i>ils sont allés</i>	<i>ils, elles iront</i>
	<i>elles sont allées</i>	

Impératif: *Va! Allons! Allez!*

TRENTE-ET-UNIÈME LEÇON.

LA CHÈVRE DE M. SEGUIN.

(Suite)

Le loup regarde la petite chèvre. Il sait bien qu'il la mangera et il ne se dépêche pas. Seulement, quand la chèvre se retourne il se met à rire méchamment.

— Ha! Ha! la petite chèvre de M. Seguin! et il passe sa langue rouge sur ses dents blanches.

Blanquette se rappelle l'histoire de la vieille Renaude qui s'est battue toute la nuit pour être mangée le matin. Blanquette pense qu'elle sera assez forte pour se battre avec le loup.

Elle tombe en garde, la tête basse et la corne en avant. Elle n'a pas l'espoir de tuer le loup,—les chèvres ne tuent pas les loups,—elle veut seulement se battre aussi longtemps que la Renaude...

Ah, la brave petite chèvre! Plus de dix fois elle fait reculer le loup. Cela dure toute la nuit. De temps en temps la chèvre regarde le ciel et se dit: Je serai aussi brave que la Renaude et j'aurai la force de me battre jusqu'à l'aube.

On entend le chant d'un coq.

— Enfin! dit la chèvre qui n'a attendu que le jour pour mourir.

Elle s'allonge par terre dans sa belle fourrure blanche toute tachée de sang.

Alors le loup se jette sur la petite chèvre et la mange.

D'après *Alphonse Daudet*.

Mots à retenir.

méchamment	brave
être mangée	reculer
bas, basse	l'aube
en avant	mourir
l'espoir	s'allonger
tuer	la fourrure

Se met à rire
De temps en temps

GRAMMAIRE.

J'aurai la force de me battre jusqu'à l'aube.
Je serai brave, dit la chèvre.

Futur des verbes auxiliaires avoir et être *սկսի խոնարհ-
ման հաստիչ ձև:*

Avoir	Être
<i>J'aurai</i>	<i>Je serai</i>
<i>tu auras</i>	<i>tu seras</i>
<i>il, elle aura</i>	<i>il, elle sera</i>
<i>nous aurons</i>	<i>nous serons</i>
<i>vous aurez</i>	<i>vous serez</i>
<i>ils, elles auront</i>	<i>ils, elles seront</i>

Exercices.

1. Répondez aux questions:

Que fait le loup? Pourquoi le loup se met-il à rire?
A qui pense Blanquette? Qu'est-ce qui est arrivé à Renaude?

2. Racontez comment la Blanquette se bat?

3. Mettez au Futur les phrases suivantes:

Le loup regarde la petite chèvre. La chèvre se retourne, Blanquette se rappelle l'histoire de Renaude. La chèvre se bat jusqu'à l'aube.

Devoir.

1. Mettez au Futur les verbes entre parenthèses:

M. Seguin (avoir) une chèvre. Il (être) très content.
La chèvre (penser) qu'elle (avoir) la force de
Renaude. Elle (être) brave.

2. Conjuguez les phrases suivantes:

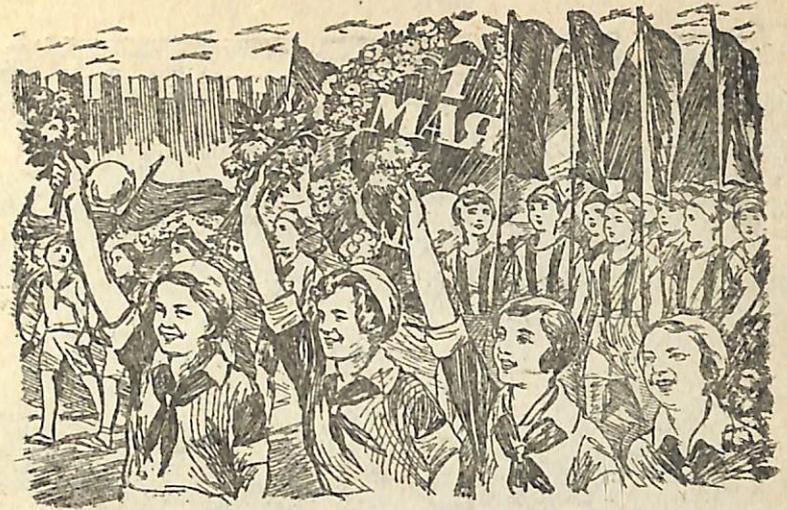
Je serai brave, j'aurai la force de bien travailler.

Apprendre et écrire de mémoire.

aille —bataille, travaille
oin —soin, loin, besoin
am —champ, camp, chambre
eau —oiseau, coteau, chapeau

L'INTERNATIONALE.

Debout, les damnés de la terre!
Debout, les forçats de la faim!
La raison tonne en son cratère,
C'est l'éruption de la fin.
Du passé faisons table rase.
Foule esclave, debout! debout!
Le monde va changer de base:
Nous ne sommes rien, soyons tout!
C'est la lutte finale,
Groupons-nous, et demain
L'Internationale
Sera le genre humain.

TRENTE-DEUXIÈME LEÇON.

LE PREMIER MAI.

Quel jour splendide! Les arbres, le gazon, tout est vert.
Voilà le beau printemps! Toute la ville est en fête. C'est
aujourd'hui le Premier Mai!

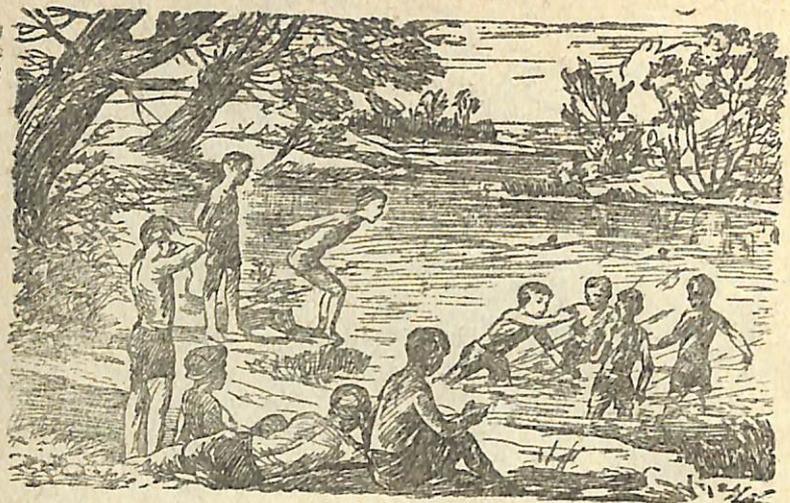
Non seulement à Moscou, mais dans toutes les villes et
dans tous les villages c'est fête aujourd'hui. Chaque maison
est pavoisée. Les drapeaux flottent sur toutes les maisons.
Le soir les illuminations sont féeriques. Le pays entier célèbre
ce grand jour. Un fleuve humain emplit les rues et les places.

Les colonnes avancent les unes après les autres. Voici
une colonne d'enfants. Comme ils sont gais! Comme ils sont
joyeux! Avec quelle fierté ils portent les drapeaux rouges et
les banderoles avec les mots d'ordre:

Vive le Premier Mai!

Vive notre Grand Chef le Camarade Staline.

Comme leur pas est ferme! Comme leur corps est sain!
Avancez, avancez, heureux enfants d'une heureuse patrie.
Avancez toujours! C'est vous qui êtes les maîtres de l'avenir.

TRENTE-TROISIÈME LEÇON.

L'ÉTÉ.

L'été, vainqueur des tempêtes,
Doreur des cieux essuyés,
Met des rayons sur nos têtes
Et des fraises sous nos pieds.

Juillet. Le mois le plus chaud de l'année. L'air est lourd. De petits nuages blancs passent lentement dans le ciel bleu. Pas de brise dans l'air. Au mois d'août il y aura encore des jours aussi chauds, mais les nuits seront plus longues et plus fraîches. Par cette chaleur la rivière nous attire, elle nous donne les plus grandes joies. Quel plaisir de s'approcher de l'eau! Au bord d'une rivière il fait moins chaud. L'eau est calme. La plus légère brise fait trembler les roseaux, mais aujourd'hui rien ne bouge. On cherche une place à l'ombre. On se déshabille, on entre dans l'eau. Les uns se tiennent plus près du bord, les autres, les bons nageurs, cherchent un endroit plus profond. Des cris, des rires emplissent l'air. Il n'y a pas d'endroit plus animé en été que la rivière à l'eau fraîche et au sable fin!

Mots à retenir.

léger, légère	animé
lourd	le nageur (nager)
loin	le plaisir
calme	s'approcher
la chaleur	fraîches
attirer	la fraîcheur

Les quatre saisons: l'hiver, le printemps, l'été, l'automne.

Les mois: janvier, février, mars, avril, mai, juin, juillet, août, septembre, octobre, novembre, décembre.

GRAMMAIRE.

Dégrés de comparaison. (Ածականների համեմատութեան աստիճանները)

Le comparatif (համեմատական աստիճանը) կազմվում է aussi, plus, moins մակբայների և que շարկապի ոգնութեամբ: Մակբայները գրվում են անականից առաջ, իսկ que շարկապը նրանից հետո:

Ex.: Pendant la journée l'air est aussi frais que pendant la nuit.

En automne les nuits seront plus longues que les jours.

RONDE ENFANTINE.

Dancez, les petites filles,
Toutes en rond,
En vous voyant si gentilles
Les bois riront.
Dansez, les petites folles,
Toutes en rond,
Les bouquins dans les écoles
Bougonneront.
Dansez, les petites belles,
Toutes en rond,
Les oiseaux avec leurs ailes
Applaudiront.

V. Hugo.

Dan-sez, dan-sez les pe-ti-tes

fil - les Tou - tes en rond, Tou - tes en rond En vous

vo-yant si gen-til - les, Les bois ri-ront, les bois ri

ront. Tra la, la la la. Tra la la la la la la la

la la la la la la la la Tra la la la la la la la

la la la la la la la

Au bord de la rivière il fait moins chaud que dans le jardin.

Le superlatif (գերադրական աստիճանը) կազմվում է plus, moins, մակրայնորի ուղնությամբ, վորոնց առաջ գրվում է article défini,

Ex.: Juillet est le mois le plus chaud de l'année.

Exercices.

1. Répondez aux questions:

Quel est le mois le plus chaud de l'année?

En juillet l'air est-il lourd?

Le ciel est-il bleu?

Comment les nuages passent-ils dans le ciel?

Fait-il du vent?

Pourquoi la rivière nous attire-t-elle?

Vous baignez-vous en été?

Aimez-vous nager?

Êtes-vous bon nageur?

2. Faites une comparaison entre:

L'été, l'hiver (chaud, froid)

la nuit d'automne, la nuit d'été (longue, courte)

la ville, le village (grand, petit)

3. Formez des questions avec les mots: *comment, quand, où, quel, que.*

Juillet est le mois le plus chaud de l'année.

L'eau est calme.

Au mois d'août il y aura des jours aussi chauds.

Au bord d'une rivière il fait moins chaud.

On cherche une place à l'ombre.

4. Analysez les propositions de l'exercice 3.

Devoir.

1. Répondez par écrit aux questions de l'exercice.

2. Apprenez par cœur la poésie.

REVISION

1. Relisez les leçon 26, 27, 28, 30 et 31.

2. Racontez ce que vous ferez demain.

3. Conjuguez oralement et par écrit au Présent, ou Passé composé, au Futur et à l'Impératif les verbes suivants: être, avoir, donner, finir, aller, comprendre, répondre et venir.

4. Répondez aux questions suivantes:

A quelle heure vous levez-vous?

A quelle heure déjeunez-vous?

A quelle heure allez-vous à l'école?

A quelle heure revenez-vous de l'école?

A quelle heure vous couchez-vous?

5. Formez des verbes avec les adjectifs suivants: grand, rouge, mûr.

6. Comtez de 50 à cent.

7. Analysez les phrases suivantes et posez des questions pour le sujet, pour le verbe et pour le complément direct:

Le loup regarde la petite chèvre.

La bataille dure toute la nuit.

De temps en temps la chèvre regarde le ciel.

Elle s'allonge par terre.

Alors le loup se jette sur la petite chèvre et la mange.

8. Racontez d'après le plan qui suit l'histoire de la chèvre de M. Seguin.

M. Seguin n'a jamais eu de bonheur avec ses chèvres.

La nouvelle petite chèvre.

La petite chèvre blanche dans la montagne.

Le soir dans la montagne.

M. Seguin appelle la petite chèvre.

L'arrivée du loup.

La brave petite chèvre se bat avec le loup jusqu'à l'aube.

9. Traduisez:

Մայիսի 1-ին յետ վաղ եմ վեր կենարու: Յեղանակը, իհարկե, լավ կլինի: Ցուցարարների դժբախտները կզնան զեպի կենտրոն: Բոլորը կլինեն զվարթ, կերգեն, կպարեն: Մեր զորասյունը առաջինը կլինի: Մա՛մանկալան զորասյունն է: Մենք կտանենք զլակատներ, գրողներ և կերգենք Ինտերնացիոնալ:

LE CORBEAU ET LE RENARD

Maître corbeau, sur un arbre perché,
Tenait en son bec un fromage.
Maître renard, par l'odeur alléché,
Lui tint à peu près ce langage:

Hé! bonjour, monsieur du corbeau!
Que vous êtes joli! que vous me semblez beau!
Sans mentir, si votre ramage
Se rapporte à votre plumage,

Vous êtes le phénix des hôtes de ces bois.
A ces mots le corbeau ne se sent pas de joie;
Et, pour montrer sa belle voix,
Il ouvre un large bec, laisse tomber sa proie.

La Fontaine.

ԲԱՌԱՐԱՆ ԸՍՏ ՀՈԴՎԱԾՆԵՐԻ

1

premier-ère առաջին	la grêle կարկուտ
la rentrée վերադարձ, պարապ- մունքները վերսկսում (դպրո- ցում)	le vent քամի
septembre m սեպտեմբեր	la ramée ճյուղ
approche մոտենում է	tord (tordre) վորորում է
l'émoi m շարժում, հուզում	rabougris կծկված
être en émoi հուզման մեջ լինել	fuit (fuir) փախչում է
font leurs paquets տեղավորում են իրերը	la fumée ծուխ
le paquet կապոց	2
beaucoup plus beau շատ ավելի լավ	deuxième յերկրորդ
triste տխուր	l'ami m բարեկամ
pense donc մտածիր ապա	depuis quand se connaissent-ils?
penser մտածել	(se connaître) վոր ժամանակ- վանից են նրանք միմյանց ճանաչում
quitter թողնել	savoir գիտենալ
curieux-se հետաքրքիր	seulement միայն
content-e գոհ	l'idée f միտք
venez (venir) յեկեք	par malheur դժբախտաբար
déjeuner նախաճաշել	dire ասել
répondre պատասխանել	la nuit գիշեր
prendre une bouchée (վորքի վրա մի բան ուտել) խորտկել	le rêve յերազ, փափազ
la route ճանապարհ	voir տեսնել
en route ճանապարհովնք	la chose բան
	joyeux-euse ուրախ
	il grogne (grogner) նա մոմոում է
	pendant ժամանակ, պահին

le sommeil քուն
en trois bouchées յերեք պա-
տառով
de son côté իր կողմից
elle aime (aimer) նա սիրում է
fort-e ուժեղ
la force ուժ
la bonté բարություն

3

troisième յերրորդ
l'an m տարի
comprendre հասկանալ
une robe հագուստ (կանացի,
յերեխաների)
un tablier դռնոց
tu te lèves (se lever) դու վեր
ես կենում
puis հետո, ապա
éveiller արթնացնել
j'entends (entendre) յետ լսում եմ
le pas քայլ
le courage քաջություն (այս-
տեղ՝ կայտառություն)
passer les bras autour du cou
փաթաթվել, գրկել
tu chasses (chasser) դու վունդում
ես, քշում ես
la paresse ծուլություն
le soleil արև
e matin առավոտ
tu es assise (être assis) դու նրո-
տած ես
je sais (savoir) յետ գիտեմ
l'humanité f մարդկություն
l'homme m մարդ

quatrième չորրորդ
le courage քաջություն
vont (aller) գնում են
la rue փողոց
la ville քաղաք
il rit (rire) նա ծիծաղում է
le cœur սիրտ
gai-e զվարթ
la bouche բերան
rond-e կլոր
la fleur ծաղիկ
la voix ձայն
à haute voix բարձրաձայն
clair-e հստակ
la peur վախ
chaque ամեն
rencontrer հանդիպել
au bout de la rue փողոցի վերջում
le charcutier յորշկադորձը
il se serre (se serrer) նա
սեղմվում է
près մոտ
les yeux աչքեր
la dent ատամ
aujourd'hui այսօր
toujours միշտ
passer անցնել
le trottoir մայթ
opposé-e դիմացի
elle se moque (se moquer) նա
ծաղրում է
moqueur, moqueuse ծաղրական
il rougit (rougir) նա կարմրում է
craindre վախենալ
la honte ամոթ
le danger վտանգ

cinquième հինգերորդ
le nouveau նորեկը
le lycée լիցեյ (միջնակարգ
դպրոց)
il entre (entrer) նա մտնում է
le directeur ղրեկատոր
l'oreille f ականջ
écouter de toutes ses oreilles
լսել մեծ ուշադրությամբ
le genou ծունկ
levez-vous (se lever) վեր կացեք
elle tombe (tomber) նա վայր է
ընկնում
la classe rit (rire) դասարանը
ծիծաղում է
il se baisse (se baisser) նա կռա-
նում է
prendre վերցնել
le voisin հարևան
il pousse (pousser) նա հրում է
encore կրկին
il ramasse (ramasser) նա բարձ-
րացնում է
laissez (laisser) թողեք
il ne sait pas (savoir) նա չգիտե
mettre դնել
il s'assied (s'asseoir) նա նստում է
le nom ազգանուն անուն
il se nomme (nommer) նա ասում
է իր ազգանունը
bas ցած ձայնով
il ne comprend pas (compre-
dre) նա չի հասկանում
encore une fois կրկին մեկ ան-
գամ, նորից

sixième վեցերորդ
la suite շարունակություն
où vas-tu? (aller) ուր ես գնում
le parc պարկ
la culture կուլտուրա
le repos հանգիստ
la raquette սակեռ (տենիսի
գնդակը խփելու համար)
la main ձեռքը
le tennis տենիս (խաղ)
le joueur enragé մոլի խաղացող
le football ֆուտբոլ
le jeu խաղը
favori-te սիրած
l'été m ամառ
plus que jamais ավելի քան յեր-
բերիցե
quarante-cinq քառասունհինգ
ils attendent (attendre) նրանք
սպասում են
je regrette (regretter) յետ ավ-
ոտում եմ
un rendez-vous ժամադրություն
les camarades de la septième
յոթերորդ դասարանի ընկեր-
ները
mes amitiés aux camarades վող-
ջույններս ընկերներին

7

septième յոթերորդ
la blouse բլուզ
le collègue կուլեժ (միջնակարգ
դպրոց)
Lyon m Լիոն

le fils վորդի
riche հարուստ
à carreaux քառակալոր
tiens, il porte une blouse! նա-
յիբ, նա բլուշ է հագել
faire անել
la grimace ծամածռություն
il m'appelle (appeler) նա ինձ
անվանում է
le nom անուն
là-bas այնտեղ
le Petit Chose պստիկ
seulement միայն
elle distingue (distinguer) նա
տարբերում է
le cahier cartonné կաղձով տետ-
րակ
sale կեղտոտ
pauvre աղքատ
je veux (vouloir) յես ուզում եմ
prouver ապացուցել
l'égal m հավասարը

8

huitième ութերորդ
l'automne m աշուն
le vent քամի
la feuille տերև
jaune դեղին
le coucher du soleil արևմուտ
la flaque d'eau ջրափոս
le chemin ճանապարհ
cela այս
le feu կրակ
le bois փայտ, անտառ
la cheminée բուխարի, ոջախ
il siffle (siffler) սուլում է
la pluie անձրև

elle frappe (frapper) նա խփում է
le carreau լուսամուտի ապակի
frapper au carreau լուսամու-
տին խփել
comme ինչպես
il a cinq ans նա հինգ տարե-
կան է
couvert ծածկված
humide խոնավ, թաց
le ciel յերկինք
gris-e մոխրագույն, գորշ
le nuage ամպ
je joue թուշ
le froid ցուրտ
le bord յեզր
la fleurette ծաղիկ
large լայն
elle traverse (traverser) նա անց-
նո մ է միջով
fort-e ուժեղ
il fait bien froid շատ ցուրտ է
je prend (prendre) յես վերց-
նում եմ
le bras թև
tant bien que mal մի կերպ
nous rentrons (rentrer) մենք
վերադառնում ենք
la sève հյութ
le gazon դա ար խոտ
il s'élève (s'élever) նա բարձ-
րանում է
il gémit (gémir) նա մոնչում է
le vallon հովիտ
il pleut (pleuvoir) անձրևում է
la bergère հով ուհի
le mouton վոչխար
la chaumière խրճիթ
vite շուտ

j'entends (entendre) յես լսում եմ
le feuillage սաղարթ
l'eau f ջուր
le bruit աղմուկ
venir գալ այստեղ՝ մոտենալ
l'orage m մրրիկ
l'éclair m կայծակ, փայլակ
il luit (luire) նա փայլում է

9

neuvième իններորդ
elle apprend (apprendre) նա գո-
վորեցնում է
elle calcule (calculer) նա հաշ-
վում է
le calcul հաշիվ
apprendre le calcul հաշիվ սովո-
րել
si յեթե
je retiens (retenir) այստեղ՝ յես
հանեմ
il reste (rester) կմնա
content-e գոհ
n'est pas contente դժգոհ է
la réponse պատասխան
elle entend (entendre) նա լսում է
le chapeau գլխարկ
le mouchoir թաշկինակ
la pomme խնձոր
six fois six վեց անգամ վեց
rien վոչինչ
l'arithmétique f թվաբանություն
la fable առակ
lâne m եշ
le coq արյուր
la poule հավ
elle n'est p s surprise նա զար-
մացած չէ

on dit առում են
lui նրան
l'animal m կենդանի
le langage լեզու
gros, grosse հաստ

10

dixième տասերորդ
il a faim նա քաղցած է
la vie կյանք
dur-e դժվար, ծանր
la famille ընտանիք
nombreux-euse բազմաթիվ (այս-
տեղ՝ բազմամարդ)
aîné ավագ
elle sert (servir) նա մատու-
ցում է, այստեղ՝ բաժանում է
il se sert (se servir) նա վերց-
նում է
la pomme de terre կարտոֆիլ
chacun, chacune յուրաքանչյուր
l'assiette f ափես
ne s'est pas servie նա իբր հո-
մար չվերցրեց
rien qu'une միայն մեկ հատ
autre մյուս
seul-e միակ, մենակ
aussi նույնպես
lentement դանդաղ
il a fini (finir) նա վերջացրեց
allons! այստեղ՝ դեհ
malade հիվանդ
alors ապա
il déteste (détester) նաատում է
il ne pense pas à eux նա չի մտա-
ծում նրանց մասին

pleurer լաց լինել
en s'embrassant (s'embrasser)
փաթաթվելով, գրկելով
pauvre խեղճ
cher, chère բիրելի, թանգագին

11

onzième տասնմեկերորդ
elle se penche (se pencher) նա
կոսնում է
les yeux m աչքեր
quelle heure est-il? ժամի քա-
նին է
la demie կես
dépêche-toi (se dépêcher) շտա-
պիր
il court (courir) նա վազում է
quel temps fait-il? յեղանակն
լինչպես է

il y a du monde շատ ժողովուրդ
կա
le rang շարք
les dirigeants ղեկավարներ
ils occupent (occuper) նրանք
գրավում են
bien-aimé բիրելի
le gouvernement կառավարու-
թյուն
reprendre հետ վերցնել
le rivage ափ
le rempart ամրություն
le mont սար
la plaine դաշտավայր
écrasant ջախջախելով
chassant վոնդելով, քշելով
la campagne արշավ
l'océan m ովկիանոս

12

il pleut սնձրեում է
il fait froid ցուրտ է
la montre ժամացույց
prêt-e պատրաստ
prendre le café սուրճ խմել
partons (partir) գնանք
il emmène (emmener) նա տա-
նում է
ils sortent (sortir) նրանք դուրս
են գալիս
pavoisé-e դրոշակներով զարդար-
ված
le mot d'ordre լողունգ
à bas le fascisme! կորչի ֆա-
շիզմը
vers դեպի
le centre կենտրոն

douzième տասներկուերորդ
le coup հարված
l'horloge f ժամացույց (աշտա-
րակի, պատի)
dix coups sonnent ժամի 10 է
խփում
à cheval ձիով
il parcourt (parcourir) նա շրջա-
գայում է
le régiment գունդ
saluer վողջունել
il monte (monter) sur նա բարձ-
րանում է
il prononce (prononcer) նա ար-
տասանում է
le discours ճառ

ils prêtent serment նրանք յերդե-
վում են
puis հետո, ապա
ils défilent (défiler) նրանք անց-
նում են շարքերով
devant առջև
le bourdonnement բզզոցը
l'air ոդ
l'avion m սավառակ
ils arrivent (arriver) նրանք ժա-
մանում են, գալիս են
il ne peut plus չի կարողանում
այլևս
ils survolent (survoler) նրանք
թռչում են վրայով
les travailleurs աշխատավորներ
se mettent en marche շարժ-
վում են
les manifestants m ցուցարար-
ները
la couleur գույն
le ballon ողապարիկ
le chant յերգ, յերգեցողություն
les jeunes յերիտասարդություն
solide ամուր
le fer յերկաթ
l'acier m պողպատ
le monde աշխարհ
entier ամբողջ
l'armée f բանակ
qui a jurée վորջ յերդվել է
vaincre հաղթել

13

treizième տասներեքերորդ
j'habite (habiter) յես ապրում
եմ (բնակվում եմ)
le village գյուղ

pauvre աղքատ
je vis (vivre) յես ապրում եմ
le mari ամուսին
la vache կով
la nourrice կերակրող (սնուցիչ)
le beurre յուղ, կարագ
le lait կաթ
le matin առավոտ
il a frappé (frapper) նա բաղ-
խեց
la nouvelle նորություն, լուր
il a été blessé վիրավորված է
յեղել
je lui ai conseillé յես նրան խոր-
հուրդ արվի
le procès դատ
le patron գործատեր
il faut (falloir) պետք է
le faire payer պետք է նրան վճա-
րել տալ
la maladie հիվանդությունը
une lettre նամակ
il a besoin d'argent նա փողի
կարիք ունի
cela coûte cher սա թանգ արժե
le soir յերեկո
rien à faire լինչ արած
vendre ծախել
que c'est triste ինչ տխրալի յես սա

14

quatorzième տասնչորսերորդ
hier յերեկ
Il est revenu (revenir) նա վե-
րադարձավ
il m'a envoyé (envoyer) նա ինձ
ուղարկեց

au lit քնելու (բառացի՝ մահ-
 ճակալ)
 très tôt շատ վաղ
 je n'ai pas dormi (dormir) յես
 չքնեցի
 la conversation խոսակցությունը
 je n'ai pas gagné (gagner) յես
 չշահեցի
 la misère թշվառություն
 maintenant ա՛յժմ
 tu as fait des bêtises դու հիմա-
 ըություններ արիր
 l'hospice մ աղքատանոց
 nous l'avons trouvé (trouver) մենք
 նրան գտանք
 nourrir կերակրել
 le chagrin վիշտ
 laisse-le moi թող նրան ինձ
 nous n'avons pas de quoi manger
 մենք ուտելու բան չունենք
 il a bien grandi նա շատ մեծա-
 ցել է
 ces derniers temps այս վերջին
 ժամանակները
 eh bien դե՛հ լավ
 les vêtements հագուստը, շորերը
 pourtant սակայն
 quitter թողնել
 nous sommes allés (aller) մենք
 գնացինք
 la barbe մորուք
 il m'a fait sourire նա ինձ ստի-
 պեց ժպտալ
 la dent ստամ
 la peur վախ

quinzième տասնհինգերորդ

bientôt շուտով
 le départ մեկնում
 il est venu նա յեկավ
 j'ai supplié յես աղաչեցի
 j'ai éclaté en sanglots յես հե-
 կեկացի
 qu'as tu à regretter ի՜նչ ունե-
 ափսոսալու
 tais-toi լռիր
 gronder մոնչալ, հանդիմանել
 à coup de bâton փայտի հար-
 վածով
 ila du cœur նա բարի սիրտ ունի
 l'argent մ փող
 la vareuse բաճկոն
 la chemise շապիկ
 les bas մ յերկար գուլպաներ
 (չուկի)
 la culotte կարճ շալվար
 d'un air méchant չարությամբ
 en route ճանապարհովենք
 on a vendu (vendre) ծախեցին

seizième տասնվեցերորդ
 en famille ընտանիքում
 un nouveau նորեկ
 la maison d'enfants մանկատուն
 cinquante հիսուն
 en émoi հուզման մեջ
 âgé de dix ans տաս տարեկան
 il est entouré նա շրջապատ-
 ված է
 à peine հազիվ
 d'où վորտեղից
 autre՝ յուր, ուրիշ

les parents ծնողներ
 le garçonnet փոքր տղա
 l'histoire ֆ պատմություն
 l'orphelin մ վորբ
 le visage յերես
 attentif ուշադիր
 entourer շրջապատել
 il sourit (sourir) նա ժպտում է
 vrai-e իսկական

dix-septième տասնյոթերորդ
 le lionceau կորյուն (առյուծի
 ձագ)
 la chance հաջողություն, դիպված
 le manteau վերարկու
 la chèvre այծ
 il a grandi (grandir) նա մեծա-
 ցավ
 s'amuser զվարճանալ
 avoir l'idée միտք հղանալ, մը-
 տածել
 inscrire գրանցել
 le registre ցուցակ
 l'appel մ կոչ, այտեղ՝ անուն
 կանչելը
 on ne l'oublie jamais նրանք
 յերբեք չեն մոռանում—նրան
 à haute voix բարձրաձայն
 il fait peur նա վախեցնում է
 le cheval ձի
 il enferme (enfermer) նա փա-
 կում է
 il y a quelques jours մի քանի
 որ առաջ
 il est tombé (tomber) նա ընկավ
 au beau milieu բոլորովին մեջ
 տեղը

surpris-e դարմացած
 la peine նեղություն
 tranquilliser հանգստացնել
 plusieurs մի քանի, շատ
 nous nous sommes séparés de lui
 մենք բաժանվեցինք նրանից

dix-huitième տասնութերորդ
 l'hiver մ ձմեռ
 longtemps վաղուց
 se lever վեր կենալ (այտեղ՝
 դառնում է)
 sombre մութ
 la neige ձյուն
 d'abord սկզբում, նախ
 le flocon ձյան փաթիլը
 la figure դեմք
 e bois անտառ
 border յեղբրապատել
 protéger պաշտպանել
 contre դեմ
 il neige ձյուն է գալիս
 la neige tourbillonne ձյունը վո-
 լորվում է, պտտվում է
 elle glisse (glisser) նա սահում է
 le cou վիզ
 nous avons froid մենք մրսում
 ենք
 durer տեղել
 ils se courbent (courber) նրանք
 կռանում են
 ils deviennent (devenir) նրանք
 դառնում են
 la terre գետին, հող
 elle éclaire (éclairer) նա լուսա-
 վորում է

elle cesse (cesser) նա դադարում է
se dépêcher շտապել
le feuillage տերևներ, սաղարթ
la branche ճյուղ
l'herbe ֆ խոտ (կանաչ խոտ)
le coteau քուղ
le vallon հովիտ
le glüçon սառույցի կտոր
se repaître սնվել
en vain / դուր
le grain հատիկ

dix-neuvième տասնիններորդ
le vol թռիչք
l'Amérique ֆ Ամերիկա
dernier-ère վերջին
le minuit կես գիշեր
passé անցած
minuit passé կես գիշերից հետո
le linge սպիտակեղեն
la soie մետաքս
la laine բուրդ
les chaussettes ֆ գուլպաներ
enfin վերջապես
la vareuse բաճկոն
chacun,-e յուրաքանչյուր վոք
il a pris (prendre) du thé նա թեյ խմեց
le caviar խավիար, ձկնկիթ
l'aérodrome մ անրոդրոմ
l'avion մ սավառնակ
attendre սպասել
le mécanicien մեխանիկ
mettre en mouvement շարժման մեջ դնել

attentivement ուշադրությամբ
nous serrons (serrer) այստեղ՝ մենք սեղմում ենք
la dizaine տասնյակ
tendu-e մեկնած
il décolle (décoller) այստեղ՝ գետնից պոկվել, բարձրանալ
nous voilà envolés (envoler) ահա և մենք բարձրացանք
le Pôle Nord Հյուսիսային բև-վեռ
mil-neuf-cent-trente-sept 1937
l'an m տարին

vingtième քսաներորդ
il dure (durer) տևում է
le radiogramme ռադիոգրամա
contourner այստեղ՝ շրջանցել
le nuage ամպ
nous nous dirigeons (se diriger) մենք ուղևորվում ենք
vers դեպի
l'île ֆ կղզի
Rodolphe Ռուդոլֆ
prend (prendre) de la hauteur վեր բարձրանալ
la hauteur բարձրություն
quelques միքանի
la partie մաս
se couvrir ծածկվել
la glace սառույց
le glaçon սառցի կտոր
il éprouve (éprouver) նա զգում է
il se serre (se serrer) նա սեղմ-վում է, կծկվում է
va être changé կդառնա

quoi ինչ
le monde աշխարհ
le pilote պիլոտ, ոդաչու
le cœur սիրտ
se soumettre յենթարկվել
aveugle կույր
jamais յերբեք
la nature բնություն
le gaz գազ
il se met au travail նա անց-նում է աշխատանքի
il monte (monter) նա բարձրա-նում է
au-dessus վերև
les nuages մ ամպերը
la joie ուրախությունը

vingt et-unième քսանմեկերորդ
soixante վաթսուներ
nous cherchons (chercher) մենք փնտռում ենք
la liaison կապ
l'appel մ կոչ, կանչ
l'appareil-écouteur մ ռադիո-ընդունիչ
j'entends (entendre) յես լսում եմ
c'est parfait յերեկի յե
sans aucun doute առանց վորևե կասկածի
nous survolons (survoler) մենք թռչում ենք վրայով
l'air մ ոդ
un virage պտույտ, դարձ
l'aile ֆ թև
elle glisse (glisser) նա սահում է
se tait (se taire) լուռ է

doucement հանդարտ
la descente վայրեջք
nous avons accompli մենք կատարեցինք
accomplir կատարել
la tâche ֆ առաջադրանք
confier հավատ ընծայել
le blé հացահատիկը
sort (sortir) դուրս է գալիս
l'herbe ֆ խոտ
la neige ձյուն
contre դեմ
il protège (protéger) պաշտպա-նում է
le tapis գորգ
le vestige հետք, նշան
avril մ ապրիլ
il fond (fondre) հալեցնում է
l'on sent déjà grossir արդեն զգացվում է, թե ինչպես մեծանում է
la tige ցողուն
les épis մ թևակեր

vingt-deuxième քսաներկուերորդ
le repos հանգիստ
un peu միքիչ
tard ուշ
que d'habitude քան սովորաբար
rit (rire) ծիծաղում է
la vitre լուսամուտի ապակի
gelé սառած
juste ճիշտ
le thermomètre ջերմաչափ
ce qu'il me faut ինչ վոր ինձ պետք է

trop չափազանց
la journée որ
la campagne այտտեղ՝ քաղաքից
դուրս
faire du ski դահուկել
frapper խփել
la sœur քույր
habille-toi (s'habiller) հագնվիր
il est temps ժամանակ է
ne part qu'à onze heures ժամի
11-ին է մեկնում
le train զնայք
l'endosse (endosser) յեռ հագ-
նում եմ
je sors (sortir) յեռ դուրս եմ
գալիս
en même temps նույն ժամանակ
la gare կայարան
onze heures moins dix տասնմե-
կից տաս պակաս
il doit être նա պետք է լինի
billet m տոմս
frais, fraîche թարմ

vingt-troisième քսաներեքերորդ
comment ça va? ինչպես ես
te remets-tu? (se remettre) լա-
վանում ես արդյոք (կազդուր-
վում ես)
la maladie հիվանդութուն
te plais-tu? (se plaire) դժուր է
գալիս քեզ
le sanatorium սանատորիա
tout va bien ամեն ինչ լավ է
tout de même այնուամենայնիվ
patiner չմշկել

le jour de repos հանգստի օր
faire du ski դահուկել
voilà ահավասիկ
la nouvele նորո թյուն
le spectacle ներկայացում
le jour de l'an նոր տարի
la scène բեմ
Bourgeois Gentilhomme քաղքե-
նին ազնվական
vous amusez-vous? (s'amuser)
զվարճանում եք դուք
faire du sport սպորտով զբաղվել
plutôt ավելի շուտ
le régime սեփիս
prendre le repas ուտել
le connais-tu? ճանաչում ես դու
նրան
saluer վողջուներ, բարևել
de ma part իմ կողմից
remets-toi կաղքուրվիր
au plus vite ըստ կարելույն շուտ
soigne-toi (se soigner) խնամիր
քեզ
rappelle-toi (se rappeler) հիշիր
se lever վեր կենալ
déjeuner նախաճաշել
vivre ապրել

vingt-quatrième քսանչորսերորդ
mars m մարտ
j me rappelle (se rappeler) յեռ
հիշում եմ
avant առաջ
la Révolution հեղափոխութուն
se réjouir ուրախանալ
chaque fois ամեն անգամ

il arrive (arriver) նա գալիս է
je pense (penser) լեռ մտածում եմ
il saute (sauter) նա ցատկում է
la poitrine կուրծքը
à la naissance ծնվելու ժամա-
նակ
j'ai pleuré (pleurer) յեռ լաց յեղա
difficile դժվար
je me suis dit յեռ ինքս ինձ ա-
սացի
peut-être դուցե
le pauvre monde աղքատները
deux fois plus յերկու անգամ
ավելի
la vie կյանք
le portrait պորտրետ, նկար
l'ingénieur m ինժեներ
la famille ընտանիք
la femme կին
elle a passé l'été նա ամառն
անցկացրեց
le docteur բժիշկ
le député դեպուտատ
second-e յերկրորդ
fait (faire) ses études սովորում է
faire son chemin ճանապարհ
հարթել
la joie ուրախութուն
le droit իրավունք
une vieille ծեր կին
libérer ազատագրել, ազատել

vingt-cinquième քսանհինգերորդ
le chat կատու
nous demeurons (demeurer) մենք
բնակվում ենք

il a manqué sa vocation նա
սխալմամբ ունի այս կոչումը
il conduit (conduire) նա ուղեկ-
ցում է
le caractère բնավորութուն
le bureau գրասենյակը
il attend (attendre) նա սպա-
սում է
du plus loin qu'il m'aperçoit
հենց վոր նա ինձ նկատում է
il frotte (frotter) նա շփում է
le pavé սալահատակ
la queue պոչ
le pied վոտ
sur toute la ligne ամբողջ յեր-
կայնո թյամբ
il reprend (reprendre) նա շա-
րունակում է
le chemin ճանապարհ
il se retourne (se retourner) նա
շուտ է գալիս
le pas քայլ
le galop քուստորով
quelle heure est-il? ժամի քա-
նիքն է
il est deux heures ժամի յեր-
կուսն է
il est minuit կես գիշեր է
la demie կես
le quart քառորդ

vingt-sixième քսանվեցերորդ
la foire տոնավաճառ
vivante աշխույժ, կենդանի
le cheval ձի
la poule հավ

le panier դամբյուղ
 la robe հարուստ (կանացի, յե-
 րեխաների)
 le tablier զոզնոց
 la pomme խնձոր
 le fruit պտուղ
 le chou կաղամբ
 vert կանաչ
 l'auberge f ի՛կան, պանդուկ
 on décharge (décharger) բեռնա-
 թափում են
 souvent հաճախ
 le foin չոր խոտ
 on s'enfouit (s'enfouir) թաղ-
 վում են
 on sort (sortir) դուրս են դալիս
 le brin շյուղ (խոտի, ծղոտի ցո-
 դուն)
 ils restent (rester) մնում են
 le cou վիշ
 le dos մեջք
 la jambe վտաք
 l'émotion f հուզում
 la galoche փայտե կոշիկ
 on perd (perdre) կորցնում են
 le danger վտանգ

27

vingt-septième քսանյոթերորդ
 il bavarde (bavarder) նա զրու-
 ցում է, շատախոսում է
 vraiment իսկապես
 conte-moi (conter) պատմիր ինձ
 la campagne գյուղ
 tu connais (connaître) դու ճա-
 նաչում ես
 la sœur քույր

je me rappelle (rappeler) յե-
 հիշում եմ
 faire du ski դահուկել
 la maison de repos հանգստի տուն
 les échecs շախմատ
 l'oncle m հորեղբայր, մորեղ-
 բայր
 il reprend (reprendre) շարունա-
 կում է
 bien sûr իհարկե
 tu préfères (préférer) դու քե-
 րադասում ես
 la tante հորաքույր, մորաքույր
 le théâtre des enfants մանկա-
 կան թատրոն
 tais-toi (se taire) լռիր
 dormir քնել
 bonne nuit բարի գիշեր
 la Commune կոմունա
 le fracas թնդյուն, աղմուկ
 le canon թնդանոթ
 le fracas du canon թնդանոթի
 թնդյուն
 horizon m հորիզոն
 j'entends (entendre) յես լսում եմ
 s'entend լսվում է
 contre դեմ
 chacun յուրաքանչյուր
 chacune յուրաքանչյուր (իգա-
 կան)
 qu'on vient proclamer վորք
 հենց նոր հայտարարեցին
 s'armer զինվել
 debout վեր կաց
 il tressaille (tressaillir) ցնցվում է
 la bataille ճակատամարտ

vingt-huitième քսանութերորդ
 la chèvre այծ
 le bonheur բախտ
 il perd (perdre) նա կորցնում է
 elles cassent (casser) նրանք
 կտրում են
 de la même façon նույն ձևով
 la corde թուղ
 elles s'en vont (s'en aller) նրանք
 գնում են
 la montagne սար
 la peur վախ
 le loup գայլ
 ja bonté բարություն
 elle retient (retenir) նա պահում է
 le grand air ազատ ոդ
 la liberté ազատություն
 croire հավատալ
 le caractère բնավորություն
 elles s'ennuient (s'ennuyer) նը-
 բանք ձանձրանում են
 je garderai (garder) կպահեմ
 ainsi նույնպես
 il ne se décourage pas նա չի
 վհատվում
 la fuite փախուստ
 il a eu soin (avoir soin) նա հո-
 գաց
 il faut croire պետք է կարծել
 le poil բուրդ
 blanc սպիտակ

29

vingt-neuvième քսանիններորդ
 le plaisir հաճույք
 maudit-e անիծված

à partir de ce moment այս ժա-
 մանակից սկսած
 elle maigrit (maigrir) նա նիհա-
 րում է
 le langage լեզու
 j'irai (aller) յես գնա ու յեմ
 il s'assied (s'asseoir) նա նստում է
 à côté մոտ, կողքին
 quitter թողնել
 l'herbe f խոտ (կանաչ)
 manquer պակասել
 ce n'est pas la peine չարժե
 malheureuse դժբախտ
 le coup հարված
 la corne յիղջյուր
 il se moque (se moquer) նա
 ծաղրում է
 méchante չար
 le bouc արու այծ, նոխաղ
 elle s'est battue նա կռվեց
 là-dessus դրանից հետո
 il emporte (emporter) նա տա-
 նում է
 l'étable f գոմ
 malheureusement դժբախտաբար
 des qu'il a tourné le dos հենց
 վոր նա շուռ յ'կալ, բառացի՝
 հենց վոր նա կանակը դարձրեց

30

trentième յերեսներորդ
 tout fait fête (faire fête) ամեն
 ինչ ուրախությամբ է դիմա-
 վորում
 l'arbre m ծառ
 ils se baissent (se baisser) նրանք
 կռանում են
 jusqu'à մինչև

la terre գետին, հող
caresser փսղաքշել
le bout ծայր
la branche ճյուղ
empêcher խանգարել
à sa guise իր ցանկութեամբ
frais, fraîche թարմ
mille հազար
là-dedans այնտեղ ներս
la jambe վոտք
tout à coup հանկարծ
la patte թաթ
la tête գլուխ
là-haut դեպի վեր
partout ամեն տեղ
là-bas այստեղ՝ դեպի վար
en avant դեպի առաջ
le hurlement վռնոց
la trompe փող
elle sonne (sonner) նա հնչում է
au loin հեռվում
elle a enviè (avoir envie) նա
ցանկութեամբ ունի
retourner վերադառնալ
elle préfere (préférer) նա գե-
րադասում է
rentrer վերադառնալ
un bruit աղմուկ
elle se retourne (se retourner)
նա շուտ է դալիս
une oreille ախանջ
court-e կարճ
brillant փայլուն

trente-et-unième յերեսունմեկերորդ

il ne se dépêche pas նա չի
շտապում
méchamment շարութեամբ
il se met à rire նա սկսում է
ծիծաղել
la langue լեզու
elle se rappelle (se rappeler) նա
հիշում է
elle s'est battue (se battre) նա
կռվեց
être mangée կերված լինել
la nuit գիշեր
elle tombe en garde նա պաշտ-
պանողական դիրք է ընդու-
նում
l'espoir m հույս
tuer սպանել
reculer հետ քաշվել
durer շարունակվել
de temps en temps ժամանակ
առ ժամանակ
l'aube f լուսարաց
on entend (entendre) լսվում է
mourir մեռնել
elle s'allonge (s'allonger) նա
մեկնվում է
la fourrure մորթի, մուշտակ
tachée de sang արյունով կեղ-
տոտված
le sang արյուն

trente-deuxième յերեսուներկու-
երորդ
debout յիշիբ
le damné անիծվածը

le forçat տաժանակիր, աշտեղ՝
ստորուկ
la faim սովը
la raison բանականութուն, միտք
elle tonne (tonner) թնդում է,
այստեղ՝ յեռում է
le cratère խառնարան
l'éruption f ժայթքում, հրաբու-
խի ժայթքում
l'esclave m f ստրուկ, ստրկու-
հի, ստրկական
le passé անցյալը
faire table rase հիմնահատակ
կործանել
la foule ամբոխ
changer փոխել
la base հիմք
soyons լինենք
la lutte պայքար
finale վերջին
le genre սեռ
humain մարդկային
splendide փառավոր, շքեղ
être en fête տոնական տրամա-
դրութեան մեջ լինել
fêter տոնել
non seulement վոչ միայն
le village գյուղ
pavoisé դրոշակներով զարդար-
ված
le drapeau դրոշակ
il flotte (flotter) նա ծածան-
վում է
l'illumination f հրավառութուն
féérique դյուլթական
l'effort m ջանք
célébrer տոնել
un fleuve գետ

humain-e մարդկային
il remplit (remplir) նա լցնում է
avancer առաջ շարժվել
joyeux ուրախ
la fierté հպարտութուն
la banderole պակաս
le mot d'ordre լոզունգ
Vive! կեցցիկ
ferme հաստատուն, ամուր
le corps մարմին
sain առողջ
l'avenir m ապագա

trente-troisième յերեսուներե-
քերորդ
le vainqueur հաղթող
la tempête մրրիկ
le doreur վոսկեգոծող
les cieux m pl յերկինք
essuyer սրբել
le rayon ճառագայթ
l'été m ամառ
le mois ամիս
l'année տարի
l'air m ող
lourd ծանր
le nuage ամպ
lentement դանդաղ
la brise թեթիկ քամի, գեփյուտ
la chaleur շոգ
la rivière գետ
elle attire (attirer) նա հրապու-
րում է, ձգում է
le plaisir հաճույք
s'approcher մոտենալ
l'eau f ջուր
le bord ափ
il fait chaud շոգ է

calme հանդարտ, խաղաղ
léger, légère թեթև
ell fait trembler նա ստիպում է
գողալ
le roseau յեղեղ
bouger շարժվել
on cherche (chercher) փնտրում են
se déshabiller հանվել
l'ombre f ստվեր
ils se tiennent (se tenir) նրանք
պահում են իրենց
le nageur յողորդ
profond-e խոր
un cri աղաղակ
un rire ծիծաղ
ils emplissent (emplir) նրանք
լցնում են
animé-e կենդանի, աշխույժ
le sable ավազ
fin մանր
la ronde կլոր պար
enfantine մանկական
en ronde շրջանում
en voyant տեսնելով
gentil-le սիրուն, լավիկ
le bois անտառ
la folle խենթ (իգ.)
le bouquin գիրք (հին)
ils bougonneront (bougonner)
նրանք փնթփնթալու յեն
l'aile f թև

---

la saison տարվա յեղանակ
l'automne m աշուն
l'été m ամառ
l'hiver m ձմեռ
le printemps գարուն

janvier m հունվար
février m փետրվար
mars m մարտ
avril m ապրիլ
mai m մայիս
juin m հունիս
juillet m հուլիս
août m ոգոստոս
septembre m սեպտեմբեր
octobre m հոկտեմբեր
novembre m նոյեմբեր
décembre m դեկտեմբեր

---

le corbeau ագռավ
le renard աղվես
perché նստած
tenait (tenir) բռնած էր
le bec կտուց
le fromage պանիր
l'odeur f հոտ
alléché (allecher) ախտեղ՝ հրա-
պուրված
il tint ախտեղ՝ արտառանեց
le langage ճառ
vous semblez դուք յերեվում եք
mentir ստել
le ramage յերգեցողութուն
se rapporte (rapporter) նմանվել
le plumage փետրավորում
le phénix (առասպելական թռու-
չուն) փյունիկ
les hôtes ախտեղ՝ բնակիչները
ne se sent pas de joie իրեն
կորցնում է ուրախութունից
la voix ձայնը
le proie վորս, ավար

ԱՅԲԻԵՆԱԿԱՆ ԲԱՌԱՐԱՆ

A

accompagner ուղեկցել
acier m պողպատ
accourir վազվելով գալ
accomplir կատարել
acheter գնել
adieu մնաք բարով
adjectif m ածական
aérodrome m անրողորմ
affirmatif-ve հաստատական
aile f թև
aimer սիրել
air m ոգ
ainé-e ավագ
âge m տարիք
aller գնալ
allumer վառել
allonger (s') մեկնվել, յերկարել
alors այն ժամանակ
alléché հրապուրված
ami-e բարեկամ-ուհի
amuser, s'amuser զվարճացնել,
զվարճանալ
an m, année f տարի
analyser վերլուծել
analyse f վերլուծում

âne m եշ
animé աշխույժ, կենդանի
animal m կենդանի, անասուն
appareil m գործիք, ապարատ
appartenir պատկանել
applaudir ծափահարել
appeler (s') կանչել, կոչվել
appel m կանչ, կոչ
appétit m ախորժակ
apporter բերել
apprendre սովորել
approcher (s') մոտենալ
après հետո
arbre m ծառ
argent m փող
arithmétique f թվաբանութուն
armenienne f հայերեն
arriver հասնել, ժամանել
assiette f ափսե
attendre սպասել
attentivement ուշադրությամբ
attirer ձգել, հրապուրել
attribut m ստորոգյալ
aube m արշալույս, լուսաբաց
auberge f իջևան, պանդոկ
aujourd'hui այսօր
au milieu մեջտեղը
auto m ավտո

automne *m աշուն*
automobile *m ավտոմոբիլ*
aussi *նույնպէս*
au revoir *ցտեսութիւն*
autour *շուրջը*
autre *մյուս*
avalier *կուլ տալ*
avancer *առաջ գնալ*
avant *առաջ*
avenir *m ապագա*
avec *հետ, ...ով*
aveugle *կույր*
avion *m սալառնակ*
avoir *ունենալ*
avril *m ապրիլ*

B

baisser (se) *կռնալ*
ballon *m ողապարիկ*
barbe *f մորուք*
bas *m յերկար գուլգա (չուլիկ)*
bas *ցած, վար, ցած ձայնով*
bâton *m ձեռնափայտ*
bataille *f ճակատամարտ*
battre *խփել*
bavarder *զրուցել, շատախոսել*
beau, bel, belle *գեղեցիկ*
beaucoup *շատ*
bec *m կտուց*
besoin *m կարիք*
bêtise *f հիմարութիւն*
beurre *m յո դ, կարագ*
bien *լավ, շատ*
bien-aimé *սիրելի (շատ սիրելի)*
bientôt *շուտով*
billet *m տոմս*
blanc, blanche *սպիտակ*

blé *m հացահատիկ*
blessé-e *վիրավոր*
bleu-e *կապույտ*
blouse *f բլուզ*
boire *խմել*
bois *m անտառ, փայտ*
bon *լավ*
bon, bonne *լավ*
bonheur *m բախտ*
bonjour *բարի լույս*
bonté *f բարութիւն*
bord *m ափ, յեզր*
border *յեզրապատել*
bouquin *m հին գիրք*
bouche *f բերան*
bougonner *մրմոսալ*
bouchée *f պատառ*
bourdonnement *m բզրբզ*
bouger *շարժել, շարժվել*
bout *m ծայր, վերջ*
branche *f ճյուղ*
bras *m թև, բազուկ*
brave *քաջ*
briller *փայլել, շողալ*
brise *f թեթև քամի, զեփյուռ*
bruit *m աղմուկ*
brun, brune *շագանակագույն*
bureau *m գրասենյակ*

C

café *m սուրճ*
cahier *m տետր*
calcul *m հաշիվ*
caresser *փաղաքել*
casser *կոտրել*
calme *հանդարտ*
canon *m թնդանոթ*

camarade *m ընկեր*
caractère *m բնավորութիւն*
camp *m ճամբար*
campagne *f գյո գ*
carreau *m քառակուսի, քառակ*
caviar *m խավիար*
cartonné-e *կարտոնե*
casquette *m գլխարկ*
centre *f կենտրոն*
celà *այս, այդ*
célébrer *տոնել*
cesser *դադարեցնել*
chagrin *m սիրտ*
chaise *f աթոռ*
changer *փոխել*
chaleur *f շոգ*
chambre *f սենյակ*
champ *m դաշտ*
chance *f հաջողութիւն, գիպ-ված*
chanter *յերգել*
changer *փոխել, փոխվել*
chapeau *m գլխարկ*
chaque *յուրաքանչյուր*
charcutier *m յերշկագործ*
chasser *վաճել, քշել*
chat *m կատու*
chaud-e *տաք, շոգ*
chaussette *f գուլպա*
chemin *m ճանապարհ*
cheminée *a բռնխարի, ոջախ*
chemise *f շապիկ*
chef *m առաջնորդ*
cher, chère *թանկ, սիրելի*
chercher *փնտռել*
cheval *m ձի, à cheval ձիով*
chèvre *f այծ*

chose *f իր, բան*
citer *հիշատակել*
citoyen *m քաղաքացի*
ciel *m յերկինք*
ci-dessous *հետևյալ, ներքև բեր-ված*
cinq *հինգ*
cinquième *հինգերորդ*
cinquante *հիսուն*
clair-e *լուսավոր, հստակ*
classe *f դասարան*
cœur *m սիրտ*
colonne *f սյուն, շարասյուն*
collège *m կոլեժ (միջնակարգ դպրոց)*
combien *քանի*
comble *լ'քջ*
comme *ինչպէս*
commencer *սկսել*
compléter *լրացնել, ամբողջացնել*
complément *խնդիր, լրացում*
comprendre *հասկանալ*
compter *համրել*
conseiller *խորհուրդ տալ*
concours *m մրցակցութիւն, կոն-կուրս*
confier *վստահել, հանձնել*
conjoint-e *միացյալ*
conjuguer *խոնարհել*
conduire *տանել, ուղիկցել*
connaître (se) *ճանաչել*
contrôle *ստուգում*
content-e *գոհ*
contre *յեմ*
conter *պատմել*
copier *արտագրել*
corbeau *m ագռավ*

Conseiller խորհուրդ տալ
corps m մարմին
coq m աքլոր
corde f պաշտան
corridor m միջանցք
corne f յեղջուր
costume m կոստյում, զգեստ
côté m կողմ
coteau m բլուր
cou m վիշ
coucher (se) պառկեցնել, պառկել
couleur f գույն
coup m հարված
cour f բակ
courage m քաջութիւն
courber (se) ծռել, ծռվել
courir վազել
court-e կարճ
coûter արժենալ
couvert m սպասք
couvert-e ծածկված
couvrir ծածկել
craindre վախենալ
crayon m մատիտ
crête f կատար
crier գոռալ, բացականչել
culture f կուլտուրա
culotte f շալվար (կարճ)
curieux-se հետաքրքիր

D

d'abord սկզբում
danger m վտանգ
danser պարել
dans մեջ
décourager վհատեցնել
décoller գետնից կտրվել, պոկվել

défiler շարքով անցնել
défendre պաշտպանել
déjà արդեն
déjeuner նախաճաշել
déjeuner m նախաճաշ
demander հարցնել
demeurer բնակվել
demie f կես
dent f ատամ
départ m մեկնում
dépêcher (se) շտապել
député m ղեկուստա
depuis ի վեր
depuis quard յերբմինչ
dernie r, dernière վերջին
désigner ցուց տալ, նշանակել
descente f վայրեջք
dessiner դժագրել, նկարել
détester ատել
deux յերկու
détourner շրջապտտել
devant առաջ
devenir դառնալ
devoir m առաջադրանք
dialogue m յերկախոսութիւն
difficile դժվար
dîner m ճաշ
dîner ճաշել
direct ուղիղ
directeur m ղերեկտոր
dire ասել
dirigents ղեկավարները
diriger ղեկավարել, ընթացքն ուղղել
discours m ճառ
distinguer տարբերել
dix տաս
docteur m բժիշկ

doigt m մատ
donc ուրեմն, ուստի
donner տալ
dormir քնել
doucement կամաց, հուշիկ
douze տասներկու
drapeau m դրոշ
droit-e աջ
droit m իրավունք
dure ծանր, ամուր
durer տևել

E

eau f ջուր
échecs m pl շախմատ
éclat m պայթյուն
éclater en sanglots հեկեկալ
éclat de rire ծիծաղի պոռթկում
éclairer լուսավորել
école f դպրոց
écolier m դպրոցական
écouter լսել
écrire գրել
effort m ջանք
égal m հավասար
éléphant m փիղ
élève m աշակերտ
élever (s') բարձրանալ
embrasser գրկել, փաթաթվել
empêcher խանգարել
emoi m հուզում
endosser հագնվել
encore դեռ
encrier m թանաքաման
enfant m յերեխա
enfance f մանկութիւն
enfermer փակել

emmener տանել (հետը)
enfin վերջապես
enragé կատաղած
entendre լսել
enfoncer ջարդել
entier, entière ամբողջ, բոլոր
entrer մտնել
ennui m ձանձրութիւն
ennuyer (s') ձանձրանալ
en vain իդուր
envoyer ուղարկել
ensemble միասին
espoir m հույս
épi m հասկ
éprouver զգալ, կրել
été m ամառ
être լինել
étude f ուսում
étudier ուսանել, ուսումնասիրել
éveiller արթնացնել
exercice m վարժութիւն

F

fable f առակ
façon f ձև
faim f սուկ
famille f ընտանիք
faire անել
falloir հարկադրված լինել
fatigue-e հոգնած
féerique գյուլթական
femme f կին
feminin-e իգական
fendre ձեղքել, կտրատել
fenêtre f լուսամուտ
fer m յերկաթ
fermer փակել

jeu *m* կրակ
 fête *f* առն
 feuillage *m* տերևներ, սագարթ
 feuille *f* տիւն, թերթ
 fils *m* վորդի
 figure *f* դեմք, ձև
 fille *f*, fillette *f* գուստր, աղջիկ
 fier հպարտ
 final վերջնական
 fin *f* վերջ
 finir վերջացնել
 folle *f* խելագար
 fleuve *m* գետ, հեղեղ
 fleur *f*, fleurette *f* ծաղիկ
 plaque *f* ջրափոս
 flocons *m pl* փաթիլներ
 fois *f* անգամ
 force *f* ուժ
 forme *f* ձև
 former կազմել
 fort-e ուժեղ
 fourrure *f* մորթի, մուշտակ
 fraîcheur *f* թարմություն,
 frais, fraîche թարմ, զով
 fracas *m* աղմուկ, թնդյուն
 France *f* Ֆրանսիա
 français-e ֆրանսացի, ֆրանս-
 ունի ֆրանսերեն, ֆրանսա-
 կան
 frapper խփել, հարվածել
 frère *m* յեղբայր
 froid *m* ցուրտ
 fromage *m* պանիր
 froter քսել, շփել
 futur ապագա
 fruit *m* պտուղ
 fuir փախչել

fumée *f* ծուխ
 fuite *f* փախուստ

G

gagner շահել
 gai, gaie զվարթ
 galoche *f* դալոշ (փայտե կոշիկ)
 galop *m* քառատրոփ
 gamin *m* փողոցային տղա, չա-
 րաճճի տղա
 garder պահել, պահպանել
 garçon *m* տղա
 gare *f* կայարան
 gauche ձախ
 gazon *m* կանաչ խոտ
 gaz *m* գազ
 geler, il gèle սառչել, սառնա-
 մանիք ե անում
 gentil-le սիրուն, ազնիվ, լավիկ
 gémir հառաչել, մռնչել
 genou *m* ծունկ
 glaçon *m* սառույցի կտոր
 glace *f* սառույց
 glisser սահել
 gouvernement *m* կառավարու-
 թյուն
 grammaire *f* քերականություն
 grand, grande մեծ
 grandir մեծանալ, աճել
 grand' mère *f* տատ
 grain *m* հատիկ
 grêle *f* կարկուտ
 grimace *f* ծամաձուլթյուն
 gronder հանդիմանել, գոռալ,
 մոռնալ
 gris-e մոխրագույն
 grogner մոմոալ

gros, grosse հաստ, մեծ
 groupe *m* խումբ

H

habiller (s') հագնել, հագնվել
 habitude *f* սովորություն
 habiter բնակվել
 hauteur *f* բարձրություն
 haut, haute բարձր
 herbe *f* խոտ (կանաչ)
 héros *m* հերոս
 heure *f* ժամ
 heureux, heureuse յերջանիկ
 hier յերեկ
 histoire *f* պատմություն
 hiver *m* ձմեռ
 homme *m* մարդ
 honte *f* ամոթ
 horizon *m* հորիզոն
 horloge *f* ժամացույց (պատի)
 hôte *m* հյուր, բնակիչ
 hospice *m* աղքատանոց
 hurlement *m* վոռնոց
 huit ութը
 humide խոնավ, թաց
 humanité *f* մարդկություն

I

idée *f* գաղափար, միտք
 il նա
 il faut պետք է
 il y a կա, կան
 île *f* կղզի
 impératif հրամայական յեղանակ
 indirect անուղղակի
 indiquer ցույց տալ, մատնա-
 նշել

infinitif անորոշ դերբայ
 ingénieur *m* ինժեներ
 inscrire ներգրել, գրանցել
 ici այստեղ
 intéressant հետաքրքիր
 inviter հրավիրել
 interrogatif-ve հարցական
 impersonnel-le անդեմ
 instruction *f* կրթություն
 introduire մտցնել

J

jambe *f* վոտք
 janvier *m* հունվար
 jardin *m* պարտեզ
 jaune դեղին
 jeune յերիտասարդ
 je, j' յիս
 jeter քցել
 joie *f* ուրախություն
 joli, jolie սիրուն
 joue *f* թուշ
 jouer խաղալ
 joueur *m* խաղացող
 journal *m* լրագիր
 jour *m*, journée *f* որ
 joyeux, joyeuse ուրախ
 jurer յերդվել

K

képi *m* կեպի (զլխարկ)

L

lá, là-bas այնտեղ
 laisser թողնել
 lait *m* կաթ
 laine *f* բուրդ

lancer նետել
langage *m* լեզու, բարբառ
large լայն
laisser թողնել
laver լվանալ
lavoir *m* լվացքարան
leçon *f* դաս
lecture *f* ընթերցում
léger, légère թեթև
lentement դանդաղ
lettre *f* նամակ, տառ
leur նրանց
lever (se) վեր կենալ
liaison *f* կապ
libérer ազատել
liberté *f* ազատութիւն
lionceau *m* կորյուն
lire կարդալ
linge *m* սպիտակեղեն
lit *m* մահճակալ
ligne *f* գիծ
livre *m* գիրք
loin հեռու
loup *m* գայլ
longue յերկար
longtemps վաղուց
lourd ծանր
lorsque յերբ
lui նա, նրան

M

magasin *m* խանութ
mai *m* մայիս
maigrir նիհարել
main *f* ձեռք
maintenant այժմ
mais բայց

maison *f* տուն
maître *m* տեր, ուսուցիչ
mal վատ
maladie *f* հիվանդութիւն
malade հիվանդ
malheur *m* դժբախտութիւն
manifestation *f* ցույց
manger ուտել
manifestant *m* ցուցարար
manteau *m* վերարկու
maman *f* մայրիկ
marchand *m* վաճառական
marcher քայլիլ, ման գալ
marche *f* քայլվածք
maréchal *m* մարշալ
mariage *m* ամուսնութիւն
mari *m* ամուսին
maudite անիծված
masculin արական
matin *m* առավոտ
mausolée *m* դամբարան
mécanicien *m* մեխանիկ
me, m' ինձ
méchant չար
méchamment չարութեամբ
meilleur-e ավելի լավ
même նույն
membre *m* անդամ
mentir ստել
mère *f* մայր
mes իմ (հոգնակի)
mettre դնել, հագնել
midi *m* կեսօր
minuit *m* կես գիշեր
misère *f* թշվառութիւն
moi յես
mois *m* ամիս
moment *m*, au moment մոմենտ.
այն մոմենտին

monde *m* աշխարհ
mondial-e համաշխարհային
montagne *f* սար
monter բարձրանալ
montre *f* ժամացույց (գրպանի)
montrer ցույց տալ
moquer (se) ծաղրել
moqueur, moqueuse ծաղրական
moteur *m* մոտոռ
mot *m* բառ, խոսք
mot d'ordre *m* լոզունգ
mouchoir *m* թաշկինակ
mouvement *m* շարժում

N

naissance *f* ծնունդ
nature *f* բնութիւն
nécessaire անհրաժեշտ
nageur *m* լողորդ
née, naïtre ծնված, ծնվել
neige *f* ձյուն
négatif-ve ժխտական, բացասա-
կան
neuf իննը
nez *m* քիթ
noir-e սև
non վոչ
non plus նույնպէս վոչ
nom *m* անուն
nommer (se) կոչել, կոչվել
nord *m* հյուսիս
nos մեր (հոգնակի)
notre մեր (յեզակի)
nous մենք
nombreux-se բազմաթիւ
novembre *m* նոյեմբեր
nouveau, nouvel, nouvelle նոր

nouvel an *m* նոր տարի
nouvelle *f* նորութիւն, լուր
nourrice *f* ծծմայր, կերակրող
nourrir կերակրել
nuage *m* ամպ
nuit *f* գիշեր

O

occuper գրավել, զբաղեցնել
odeur *f* հոտ
octobre *m* հոկտեմբեր
œuf *m* ձու
œil *m* yeux աչք, աչքեր
oncle *m* հորեղբայր, մորեղ-
բայր
onze տասնմեկ
oiseau *m* թռչուն
opposé հակադիր, դիմացի
oralement բանավոր
ordre *m* կարգ
oreille *f* ականջ
orthographe *f* ուղղագրութիւն
oublier մոռանալ
oui այո
où վորտեղ, ուր
ours *m* արջ
ouvert-e բաց
ouvrier *m* բանվոր
ouvrir բաց անել

P

pain *m* հաց
paire *f* գույգ
paquet *m* կապոց, իրեր
parc *m* պարկ
parade *f* զորահանդես

parcourir շրջել
parenthèse *f* փակագիծ
parents *m pl* ծնողներ
parfait կատարյալ, յերեկելի
Paris *m* Փարիզ
parler խոսել
participe *m* գերբայ
parti *m* կուսակցութիւն
partir մեկնել, հեռանալ
partout ամենուրեք
partie *f* մաս
pas *m* քայլ
patrie *f* հայրենիք
passer անցնել
passé *m* անցյալ
patiner չմշկել
patte *f* թափ
patin *m* չմուշկ
pâtron *m* գործատեր
pauvre աղքատ, խեղճ
pavé *m* սալարկ
pavoisé-e զարդարած
payer վճարել
peine *f* աշխատանք, նեղութիւն
pencher (se) խոնարհեցնել, խոնարհել
pendant ժամանակ, պահին
penser մտածել, կարծել
phénix *m* փյունիկ (առասպելական թռչուն)
père *m* հայր
personne վոչ վոք, անձ
petit-e փոքր
peu, un peu քիչ, մի քիչ
peuple *m* ժողովուրդ
peur *f* վախ
peut être գուցե
phrase *f* նախադասութիւն

pied *m* վոտ
pionnier *m* պիոններ
place *f* տեղ, հրապարակ
placer զետեղել, տեղավորել
plaire դուր գալ
plaisir *m* հաճույք
plan *m* պլան
plein, pleine լիքը
pleurer լաց լինել
pleut, il pleut (p'eouvoir) անձրևում է
p'uite *f* անձրև
plume *f* գրիչ, փետուր
plumage *m* փետրավորում
p'uriel *m* հոգնակի
plutôt ավելի շուտ
plus ավելի
pôle *m* բևեռ
poésie *f* վոտանալոր
poil *m* մազ
point *m* կետ
porte *f* դուռ
pomme *f* խնձոր
pomme de terre *f* կարտոֆիլ
porter « անել
poule *f* հավ
poitrine *f* կուրծք
pour համար
portrait *m* պորտրետ, նկար
pourquoi ինչու համար
pourtant սակայն
pouvoir, je peux կարողանալ, յես կարող եմ
précéder նախորդել
préférer գերադասել
premier, première առաջին
prendre վերցնել
preposition *f* նախդիր

Préparer պատրաստել
présent *m* ներկա ժամանակ
prêter serment յերդում տալ
prêt-e պատրաստ
proie *f* վորս, ավար
printemps *m* գարուն
proclamer հայտարարել
procès *m* դատ
problème *m* խնդիր, պրոբլեմ
professeur *m* պրոֆեսոր
prouver հաստատել
prolétarien, prolétarienne պրոլետարական
protéger պահպանել, հովանավորել
promis *m* փետացու
pronom *m* դերանուն
prononcer արտասանել
proposition *f* առաջարկութիւն
protéger աշտեղ՝ պաշտպանել
puis այնուհետև, ապա

Q

quand յիբր
quart *m* քառորդ
quarante քառասուն
quatre չորս
quatrième չորրորդ
quatorze տասնչորս
quinze տասնհինգ
quitter թողնել
que ինչ, վոր
quel, quell վոր
quelque մի քանի
question *f* հարց
queue *f* պոչ
qui ով

R

rabougrի կծկված
raconter պատմել
radiogramme *m* ռադիոգրամա
raison *f*, avoir raison բանակա-
նութիւն, իրավացի լինել
rat *m* առնետ
ramée *f* ճյուղեր
rang *m* շարք
ramage *m* յերգեցողութիւն
ramasser բարձրացնել
rappeler (se) հիշել
rapporter վերարերել
raquette *f* ոսկետ
recevoir ստանալ, ընդունել
récit *m* պատմվածք
refuser մերժել
reculer հետ քաշվել
regarder նայել
régime *m* ռեժիմ
régiment *m* դունդ
régistre *m* ցուցակ
règle *f* կանոն, քանոն
regretter ափսոսալ, ցավել
réjouir (se) ուրախանալ
relever նշել, բարձրացնել
remarquer նկատել
remplacer փոխարինել
rencontcer հանդիպել
remettre (se) առողջանալ, կող-
դո րվել
rendre վերադարձնել, տալ
rentrée *f* պարապմունքների
վերսկսում
renard *m* աղվես
rentrer վերադառնալ

renvoyer ուղարկել, նորից ուղարկել
repâitre կշտացնել
répéter կրկնել
repas *m* ճաշ, ուտելը
répondre պատասխանել
réponse *f* պատասխան
repos *m* հանգիստ
reposer (se) հանգստանալ
rester մնալ
retard *m* ուշացում
être en retard ուշանալ
retenir պահել, մ. քում պահել, բռնել
retour *m*, être en retour վերադարձ, վերադառնալ
retourner (se) շուռ գալ, դառնալ
retrouver նորից գտնել, տեսնվել
rêve *m* յերագ
réveil *m* արթնացում
réveiller (se) զարթնել
revenir վերադառնալ
revision *f* վերաքննում
revoir, au revoir կրկին տեսնել, ցատուկով
révolution *f* հեղափոխություն
riche հարուստ
rien վոչինչ
rire ծիծաղել
rivière *f* գետ
robe *f* հագուստ
rose վարդագույն
rond *m* շրջան
roseau *m* յեղեգ
rouge կարմիր
rougir կարմրել
route *f*, en route ճանապարհ, ճանապարհվել

rue *f* փողոց
russe ուսական, ուսեբըն
S
sacré-e սրբազան
sac *m* պարկ
sain առողջ
saison *f* տարվա յեղանակ
sale կեղտոտ
sanglot *m* հեկկկում
saluer վողջուհի
sans առանց
santé *f* առողջություն
sanatorium *m* սանատորիա
sauter ցատկել
savoir գիտնալ
scène *f* բեմ
scier սողցիլ
seize տասնվեց
sembler յերեւալ, թվալ
séparer (se) բաժանվել
sept յոթը
septembre *m* սեպտեմբեր
servir (se) վերցնել (կերակուրք մասին) ինքն իրեն մատուցել
serrer (se) սեղմել, սեղմվել
seul-e միակ, մենակ
seulement միայն
sève *f* հյուսք
si յեթև
siffler սուլել
singulier *m* յեղակի թիվ
ski *m* զահուկներ
socialisme *m* սոցիալիզմ
sœur *f* քույր
soie *f* մետաքս
soigner (se) բժշկվել, առողջության մասին հոգալ

soir *m* յերեկո
soleil *m* արև
solide ամուր, հաստատուն
sombre մութ
sommeil *m* յերագ
sonner զահագարել
sortir դուրս գալ
souhaiter ցանկանալ
souliers *m pl* կոշիկներ
souris *f* մուկ
souligner ընդգծել
soupe *f* ապուր
soumettre (se) յենթարկվել
sous տակ
sourire ժպտալ
soviétique [սորիդային
spectacle *m* ներկայացում
splendide փառավոր
sport *m* սպորտ
substantif *m* գոյական
suite *f* շարունակություն
suivant-e հետևյալ
sujet *m* յենթակա
supplier աղաչել
surpris-e զարմացած
survoler թռչել վրա

T

table *f* սեղան
tâche *f* առաջադրանք
tablier *m* գոգնոց
taire լռել
tapis *m* գորգ
tâter շոշափել
tasse *f* թաս
te, t' քեզ
téléphone *m* հեռախոս

temps *m* ժամանակ, յեղանակ
tenir պահել
tendu մեկնած
terre *f* հող
tante *f* մորաքույր, հորաքույր
tête *f* գլուխ
texte *m* տեքստ
thermomètre *m* ջերմաչափ
tiens նայիր, պահիր
tige *f* ցողուն
toujours միշտ
toit *m* տանիք
tomber ընկնել
ton քո
tourbillonner պտտվել (մրրիկի, ձյան մասին)
tordre վոլորել
tout, tous; toute, toutes ամեն, ամբողջ, բոլոր
tôt վաղ
tout va bien ամեն ինչ լավ է
traduire թարգմանել
trait *m* գիծ
train *m* գնացք
tranquille հանգիստ
tranquilliser հանգստացնել
travail *m* աշխատանք
travailler աշխատել
travailleur *m* աշխատավոր
traverser անցնել
treize տասներեք
trembler զողալ
trente յերեսուն
très շատ
tressaillir ցնցվել
tribune *f* տրիբունա
triste ախուր
trois յերեք

trop չափազանց
 trompe f փող
 trottoir m մայթ
 trouver գտնել
 tu դու
 tuer սպանել

U

Union f Միություն
 URSS ԽՍՀՄ

V

vacances f pl արձակուրդ
 vache f կով
 vaincre հաղթել
 vallon m հովիտ
 vareuse f բաճկոն
 vendre վաճառել
 venir գալ
 vent m քամի
 verbe m բայ
 vers դեպի
 vert, verte կանաչ
 veste f կուրակա, թիկնոց
 vêtements m pl հագուստ
 vestige m հետք
 viande f միս
 vie f կյանք
 vieux հին, ծեր
 village m գյուղ
 ville f քաղաք

vingt քսան
 virage m պտույտ
 visage m յերես
 vite, au plus vite շուտ, ըստ
 հնարավորին շուտ
 vitre f ապակի
 vivante աշխուժ
 vive կեցցե
 vivre ապրել
 vocabulaire m բառարան
 vocation f կոչում
 voici, voilà ահավասիկ (մտաք),
 ահավասիկ (հեռուն)
 voir, voyons տեսնել, տեսնենք,
 դեն
 voisin m հարևան
 voix f, à haute voix ձայն,
 բարձրաձայն
 vol m թռիչք
 vouloir ուղենալ, կամենալ
 vous դուք
 voyage m, en voyage ճանա-
 պարհորդություն, ճանապարհ-
 վենք
 vrai իսկական
 vraiment իսկապես

Y

yeux m pl, œil m sing աչքեր, աչք

TABLE DES MATIÈRES

	PP
1. La rentrée	Revision de grammaire. 4
	Substantif 5
2. Jacqueline et Miraut. <i>A. France.</i>	Adjectif qualificatif. 7
3. Maman. <i>Ch. L. Philippe.</i>	Verbe être 10
	Pronoms personnels 12
4. Le courage. <i>A. France</i>	Préposition 15
	Article contracté 15
	Article partitif 15
	Verbes du II groupe 15
5. Un nouveau. <i>G. Flaubert.</i>	Impératif 18
6. Au parc de culture et de repos	Article contracté 20
7. La blouse. <i>A. Daudet.</i>	Complément 22
8. L'automne. <i>G. Droz</i>	 24
Il pleut, il pleut, bergère	 26
9. Une leçon. <i>A. France</i>	Complément indirect 28
	Pronoms personnel a tones 28
10. Christophe a faim. <i>R. Rolland</i>	 32
11. Le 7 Novembre	 35
12. La parade	 38
13. Sans famille. <i>H. Malot</i>	Passé composé 40
14. Sans famille. <i>H. Malot</i> (Suite)	Forme négative du Passé composé 43
15. Sans famille <i>H. Malot</i> (Suite)	Forme interrogative du Passé composé 46
16. En famille	Passé composé du verbe auxiliaire être 49
17. Le lionceau	Passé composé du verbe auxiliaire avoir 5
18. L'hiver. <i>H. Malot</i>	Verbes impersonnels 54
19. Notre vol pour l'Amérique	Passé composé des verbes 57
20. Notre vol pour l'Amérique (Suite)	Compléments circonstan- ciels de lieu 59

21. Notre vol pour l'Amérique (Suite)	Conjugaison des verbes „dire“ et „entendre“ . . .	61
22. Le jour de repos	Verbe pronominal	64
23. Une lettre	Complément circonstan- ciel de temps	67
24. Le 8 Mars	Adjectifs numéraux ordinaux	69
5. Le chat Mysouff. <i>A. Dumas.</i>	Adjectifs numéraux—vingt et cent	73
26. Le jour de foire. <i>J. Vallès.</i>	Pronom impersonnel „on“	76
27. Père et fils	Conjugaison du verbe „aller“ et du verbe „venir“	78
28. La chèvre de M. Seguin. <i>A. Daudet.</i>	Futur simple	82
29. La chèvre de M. Seguin. <i>A. Daudet</i> (Suite)	Conjugaison des verbes „faire“ et „venir“	84
30. La chèvre de M. Seguin. <i>A. Daudet</i> (Suite)	Conjugaison du verbe „aller“	87
31. La chèvre de M. Seguin <i>A. Daudet</i> (Suite)	Futur des verbes auxiliaires avoir et être	89
L'Internationale		90
32. Le Premier Mai		91
33. L'été	Le comparatif et le super- latif	93
Ronde enfantine. <i>V. Hugo.</i>		93
Le corbeau et le renard. <i>La Fontaine</i>		97
<i>Բառարան ըստ հոդվածների</i>		99
<i>Այբբենական բառարան</i>		117

Հայտնող՝ Քարթլիայի
Տեխ. խմբագիր՝ Բ. Վարդանյան
Մտքագրիչ՝ Բ. Ղուկասյան
Գունարդ սրբագրիչ՝ Վ. Ջիզեյան

Գրավիտի լիպոն՝ 2—1024 Հրատ. № 4936.
Պատվեր 564. Տիրած 4000

«Ազգային գրադարան»

NL0236500

ԳԻՆԸ 2 Բ. 30 Կ.
ԿԱԶՄԸ 50 Կ.

Մ. Բախարեւա, Բ. Մոսեւիչ և Փ. Փրիժման

FRANÇAIS

Часть II

Учебник французского языка для VI класса
неполной средней и средней школы

Гиз Арм. ССР, Ереван, 1940 г.